

KOMISJONI OTSUS,

20. juuli 2010,

riigiabi C 27/09 (ex N 34/B/09) kohta Eelarvetoetus, mida Prantsuse Vabariik kavatses anda ettevõtjale France Télévisions

(teatavaks tehtud numbri K(2010) 4918 all)

(Ainult prantsuskeelne tekst on autentne)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2011/140/EL)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 108 lõike 2 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut, eriti selle artikli 62 lõike 1 punkti a,

olles kutsunud huvitatud isikuid üles esitama oma märkusi vastavalt eespool nimetatud sätetele ⁽¹⁾ ja võttes neid märkusi arvesse

ning arvestades järgmist:

I. MENETLUS

- (1) Prantsuse Vabariik teavitas 23. jaanuari 2009. aasta kirjas komisjoni oma kavatsusest anda ettevõtjale France Télévisions 2009. aastal 450 miljoni euro ulatuses eelarvetoetust, mis on juba eelarveseaduses sätestatud. Komisjon küsis 13. märtsi 2009. aasta kirjaga täiendavat teavet, mille Prantsuse Vabariik esitas 25. mail 2009. Oma kirjas täiendas Prantsuse Vabariik esitatud teatist, teavitades komisjoni oma kavatsusest luua ettevõtja France Télévisions riiklikuks rahastamiseks püsiva ja mitmeaastase finantsmehhanismi, mille alla iga-aastase toetus kuulub.
- (2) Komisjon väljendas 1. septembri 2009. aasta kirjas oma seisukohta, et aastaks 2009 eraldatud eelarvetoetus on siseturuga kokkusobiv Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 106 lõike 2 alusel, ja teavitas Prantsuse Vabariiki oma otsusest alгатada seoses järgnevateks aastateks kavandatud France Télévisions'i suhtes rakendatava uue riikliku finantsmehhanismiga ELi toimimise lepingu artikli 108 lõikega 2 ettenähtud menetlus.
- (3) Prantsuse Vabariik esitas oma märkused 7. oktoobril 2009.

⁽¹⁾ ELT C 237, 2.10.2009, lk 9.

- (4) Komisjoni menetluse algatamise otsus avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* ⁽²⁾. Komisjon kutsus huvitatud isikuid üles esitama oma märkusi kõnealuse abi kohta.
- (5) Huvitatud isikud esitasid komisjonile oma märkused kõnealusel teemal. Komisjon edastas need Prantsuse Vabariigile, andes talle võimaluse esitada omapoolsed kommentaarid, mis saabusid komisjonile 15. jaanuari 2010. aasta kirjas.
- (6) Prantsuse Vabariik saatis 23. aprillil, 19. mail ja 22. juunil 2010 komisjonile veel täpsustusi ja täiendavat teavet.

II. FINANTSMEHHANISMI ÜKSIKASJALIK KIRJELDUS

- (7) Käesolevas otsuses käsitletav mitmeaastane rahastamise mehhanism on seotud France Télévisions'i avaliku teenuse osutamise ülesannete rahastamisega, mida komisjon analüüsis oma 10. detsembri 2003. aasta, ⁽³⁾ 20. aprilli 2005. aasta, ⁽⁴⁾ 16. juuli 2008. aasta ⁽⁵⁾ ja 1. septembri 2009. aasta ⁽⁶⁾ otsustes. Tegemist on siiski meetmega, mis on erinev 2003., 2005. ja 2008. aasta otsustes käsitletud meetmetest. Allpool põhjalikumalt kirjeldatud eelarvetoetused lisanduvad France Télévisions'ile TV-litsentsi tasu (mida varem nimetati litsentsitasuks) alusel eraldatavatele riigieelarvelistele vahenditele, mida käsitleti komisjoni 20. aprilli 2005. aasta otsuses ja mida olemasoleva riigiabina uued õigusnormid ei mõjuta. Need kaks riigieelarvelist vahendit peavad katma France Télévisions'i avaliku teenuse osutamise ülesandega seotud kulud, millest on maha arvatud allesjäävad neto äritulud.

II.1. Peamised õiguslikud alused

- (8) Uue riikliku finantsmehhanismi põhisätted sisalduvad 5. märtsi 2009. aasta seaduses nr 2009-258, milles käsitletakse audiovisuaalset kommunikatsiooni ja uut avalikku televisiooniteenust. Teatatud abi on osa seadusega ettenähtud üldist majandushuvi esindavate riikliku audiovisuaalsektori struktuuride ja ülesannete ulatuslikust

⁽²⁾ Vt joonealune märkus lk 1.

⁽³⁾ Komisjoni otsus 2004/838/EÜ (ELT L 361, 8.12.2004, lk 21).

⁽⁴⁾ Komisjoni otsus K(2005) 1166 lõplik (ELT C 235, 30.9.2005).

⁽⁵⁾ Komisjoni otsus K(2008) 3506 lõplik (ELT C 242, 23.9.2008).

⁽⁶⁾ Komisjoni otsus 2009/C 237/06 (ELT C 237, 2.10.2009, lk 9).

ümberkorraldamisest. Seadusega muudetakse seega õigusnorme, mis reguleerivad France Télévisions'i avaliku teenuse osutamise ülesandeid ja konkreetsemalt 30. septembri 1986. aasta kommunikatsioonivabadust käsitlevat seadust nr 86-1067. Avaliku teenuse osutamise ülesanded on täpsustatud France Télévisions'i kohustuste kirjelduses ning eesmärged ja vahendeid käsitlevas kokkuleppes, mis on kinnitatud kommunikatsioonivabadust käsitleva seaduse rakendusaktidega. 5. märtsi 2009. aasta seadus nr 2009-258 sisaldab ka rahandusalaseid sätteid, millega muudetakse ühelt poolt maksuseadustikku ja teiselt poolt sätestatakse eelarveseaduse alusel France Télévisions'ile eelarvetoetuse eraldamise põhimõtted.

II.2. Abisaaja France Télévisions tegevus ja rahastamine

- (9) France Télévisions on aktsiaselts, mis on asutatud 30. septembri 1986. aasta kommunikatsioonivabadust käsitleva seaduse nr 86-1067 artikli 44-I alusel. Nimetatud seaduse muudetud redaktsiooniga asutatakse ühtne ettevõtte France Télévisions, millega koondatakse varem erinevaid telekanaleid omanud eraldiseisvad juriidilised isikud. Loodud ettevõttes teostab majandus- ja finantskontrolli Prantsuse riik. Ettevõtte aktsiakapital koosneb nominaalaktiistest, mis võivad kuuluda üksnes riigile. Ettevõtte nõukogusse kuulub peale esimehe neliteist liiget, kelle ametiaeg on viis aastat ning kellest kaks liiget nimetavad rahvusassamblee ja senati kultuurikomisjonid, viis liiget on riigi esindajad, viis liiget nimetab audiovisuaalvaldkonna ülemnõukogu (*Conseil Supérieur de l'Audiovisuel*) ja kaks liiget on töötajate esindajad.

- (10) France Télévisions on juhtiv kontsern Prantsusmaa audiovisuaalsektoris. Ettevõttes töötab umbes 11 000 inimest ja talle kuuluvad telekanalid France 2, France 3, France 4, France 5 ja France Ô, mis levivad Prantsuse emamaa territooriumil, ning RFO, mis koondab riiklikke telekanaleid ja raadiojaamu, mis teevad ülekandeid ülemeredepartemangudes ja -territooriumidel. Kontserni kuulub ka reklaamimüügi- ja sponsorluse osakond, kuigi kaalutakse selle kaotamist, ning mitmekesisust tegelevad ettevõtted. Teatavaid France Télévisions'i kanaleid levitatakse ka mitmes teises liikmesriigis, näiteks Belgias ja Luksemburgis.

- (11) France Télévisions'i käive oli 2007. majandusaastal enne riikliku audiovisuaalsektori reformi väljakuulutamist 2 927 miljonit eurot, millest 64,2 % saadi litsentsitasudest, 28,1 % reklaamimüügist (reklaam ja sponsorlus) ning 7,7 % muudest tuludest. Aastatel 2003–2007 on käibe jaotus olnud suhteliselt stabiilne: reklaami- ja sponsorlustulude osakaal on jäänud 28 % ja 30 % vahele. Kogu kontsern on ajavahemikus 2003–2007 igal aastal jõudnud väikse puhaskasumini, mille kumulatiivne summa nimetatud ajavahemikus moodustas 99 miljonit eurot.

- (12) Selline trend muutus pärast riikliku audiovisuaalsektori reformi väljakuulutamist 2008. aasta jaanuaris, mil kaotati lõplikult reklaamimüügist saadavad tulud. France Télévisions'i kontserni majandustulemus oli 2008. aastal negatiivne ning ettevõtte puhaskahjum oli [50–100] (*) miljonit eurot (millest [50–100] miljonit eurot tekkis avaliku teenuse osutamisest), mis oli tingitud eelkõige märkimisväärselt reklaamitulude langusest, mida ei oleks saanud täielikult ära hoida ka komisjoni 16. juuli 2008. aasta otsusega lubatud erakorraline finantsabi summas 150 miljonit eurot. Pärast riikliku audiovisuaalsektori reformi jõustumist 2009. aastal aitas lõpuks komisjoni 1. septembri 2009. aasta otsusega lubatud ja eraldatud eelarvetoetus summas 415 miljonit eurot peaaegu hüvitada reklaamimüügist saadava tulu langust ning France Télévisions'i kontsern saavutas kergelt positiivse majandustulemuse ([10–20] miljonit eurot). Siiski jäi avaliku teenuse osutamine väiksesse kahjumisse summas [0–5] miljonit eurot, kusjuures positiivse tulemuse andsid kontserni äriettevõtted.

- (13) France Télévisions'i tegevus ja juhtimine aastatel 2004–2008 ja ettevõtte olukord riikliku audiovisuaalsektori reformi arvestades ajendasid Prantsuse kontrollikoda koostama suhteliselt kriitilist aruannet „France Télévisions ja uus riigitelevisioon”. Aruanne, millele viitavad oma märkustes teatavad kolmandad huvitatud isikud, võeti vastu ja avaldati 14. oktoobril 2009 pärast menetluse algatamise otsuse tegemist. Aruandes tuvastati tõsiseid puudujääke France Télévisions'i senises juhtimises ja tulemustes ning anti soovitusi, kuidas reformijärgses uues olukorras tulevikus edu saavutada.

II.3. France Télévisions'i avaliku teenuse osutamise ülesanded

II.3.1. Avalike teenuste osutamise määratlus seaduses

- (14) 30. septembri 1986. aasta seaduse nr 86-1067 muudetud redaktsiooni artiklis 43–11 on sätestatud France Télévisions'i avaliku teenuse osutamise ülesanded, mille kohaselt täidavad riiklikud telekanalid „üldistes huvides avaliku teenuse osutamisega seotud ülesandeid. Nad pakuvad avalikkusele tervikuna programme ja teenuseid, millele on iseloomulik mitmekesisus ja paljusus, kõrge kvaliteet ja uuenduslikkus ning üksikisikute õiguste ja põhiseadusest tulenevate demokraatia põhimõtete austamine. Telekanalid edastavad erinevaid programme analoog- ja digitaalteleringhäälinguvõrgu teel teabe, kultuuri, teaduse, meelelahutuse ja spordi vallas. Kanalid edendavad demokraatlikku debatti, mõttevahetusi erinevate elanikerühmade vahel ning sotsiaalset kaasatust ja kodanikuaktiivsust. Nad viivad ellu algatusi sotsiaalse ühtekuuluvuse, kultuurilise mitmekesisuse ning diskrimineerimisvastase võitluse soodustamiseks ning koostavad

(*) Nurksulud [...] tähistavad konfidentsiaalseid arvandmeid või ärisaladust, mille puhul on kasutatud näitajate vahemikku.

oma programmid nii, et nendes kajastuks Prantsuse ühiskonna mitmekesisus. Nad tagavad prantsuse keele ja vajadusel piirkondlike keelte propageerimise ning väärtustavad Prantsusmaa kultuuri- ja keelepärandi mitmekesisust. Nad aitavad kaasa intellektuaalse ja kunstilise loomingu ning ühiskonna-, majandus-, sotsiaal-, teadus- ja tehnikaalaste teadmiste arendamisele ja levitamisele ning audiovisuaalvaldkonna ja meediaalase hariduse edendamisele. Nad soodustavad võõrkeelte õppimist. Nad osalevad keskkonna ja säästva arengu alase hariduse andmises. Nad tagavad vastavate seadmete abil enda levitatavate programmide kättesaadavuse kurtidele ja vaegkuuljatele. Nad kindlustavad teabe terviklikkuse, sõltumatus ja paljususe ning mõtete ja arvamuste väljendamise vabaduse, järgides võrdse kohtlemise põhimõtet ja audiovisuaalvaldkonna ülemnõukogu soovitusi. Avaliku sektori audiovisuaalse kommunikatsiooniga tegelevad asutused aitavad oma ülesannete täitmisel kaasa audiovisuaalloomingu levitamisele väljapoole, prantsuse keelt kõnelevate rahvaste valgustamisele ning prantsuse kultuuri ja keele levitamisele maailmas. Nad arendavad uusi teenuseid, mis rikastavad või täiendavad nende programmide pakkumist ning võtavad kasutusele uusi audiovisuaalse kommunikatsiooni programme ja teenuste tootmise ja levitamise tehnoloogiaid. Igal aastal esitatakse parlamendile aruanne, mille eesmärk on anda ülevaade käesoleva artikli rakendamise seisust”.

II.3.2. *France Télévisions'i tegevusvaldkonda kuuluva avaliku teenuse osutamise kohustuste olemus*

- (15) France Télévisions'i ülesannete kohta on 30. septembri 1986. aasta seaduse nr 86-1067 artikli 44 lõikes I konkreetselt täpsustatud, et France Télévisions'i kohuseks on luua ja toota telesaateid ja pakkuda audiovisuaalse kommunikatsiooni teenuseid vastavalt avaliku teenuse osutamise ülesannetele, mis on määratletud artiklis 43-11 ning nimetatud seaduse artiklis 48 ettenähtud kohustuste kirjelduses.
- (16) 23. juuni 2009. aasta dekreediga nr 2009-796 on kinnitatud seni ainulaadne France Télévisions'i kohustuste kirjeldus. Selles on määratletud France Télévisions'i kanali tegevusraamistik ning programmide levitamisega seotud kohustused, mis hõlmavad sageli tipp-tunnil edastatavaid igapäevaseid kultuurisaateid, muusika ja eelkõige klassikalise muusika saateid erinevate üle-euroopaliste või kohalike orkestrite esituses, teatrietendusi või populaarteaduslikke saateid (kohustuste kirjelduse artiklid 4–7). France Télévisions peab oma programmidesse kaasama ka Euroopa mõõtme, eelkõige läbi teiste liikmesriikide kommete ja kultuuritavade kohta reportaažide levitamise, ning edastama Prantsusmaal levinud peamistele usutavatele pühendatud religioosse sisuga saateid (kohustuste kirjelduse artiklid 14 ja 15). Selles on sätestatud ka kohustus pakkuda saateid kogu ühiskonda hõlmavale suurele ja tasakaalustatud vaatajakonnale (artikkel 18).

- (17) Lisaks sellele sõlmivad riik ja France Télévisions kolmeks kuni viieks aastaks eesmärgi ja vahendeid käsitlevad mitmeaastased kokkulepped vastavalt kommunikatsiooni-vabadust käsitleva seaduse nr 86-1067 artiklile 53. Eesmärgi ja vahendeid käsitlevates kokkulepetes on France Télévisions'i avaliku teenuse osutamise ülesandeid arvestades määratletud:

- ettevõtte peamised arengusuunad;
- kohustused tagada programmide mitmekesisus ja uuenduslikkus;
- minimaalsed investeeringud, mis France Télévisions teeb Euroopa filmikunsti ja audiovisuaalsete teoste tootmise ning Prantsuse originaalsaadete valmistamise, väljendatuna nii protsendina ettevõtte tuludest kui ka absoluutväärtusena;
- kohustused, mis võimaldavad tagada puuetega inimeste osaluse ja kodanikuaktiivsuse ning kõigi teleprogrammide kohandamise vastavalt kurtide või vaegkuuljate vajadustele;
- kohustused, mis võimaldavad tagada selliste teleprogrammide levitamise, mis vastavate tehniliste vahendite abil on kättesaadavad pimedatele või nägemispuudega inimestele;
- tegevuskulude eelarve iga aasta kohta ning kavandatud kvantitatiivsed ja kvalitatiivsed tulemusmõõdikud;
- eeldatav riigieelarvest eraldatav summa, mis on eelkõige suunatud programmide arendamise rahastamiseks;
- prognoositav summa, mis saadakse omatuludest, tuues eraldi välja reklaamimüügist ja sponsori-lusest saadava tulu;
- tasulistelt teenustelt saadav prognoositav tulu;
- vajaduse korral finantstasakaalu taastamise välja-vaated.

(18) France Télévisions'i praegu kehtivad avaliku teenuse osutamise kohustused on sätestatud 24. aprillil 2007. aastal sõlmitud eesmärgi ja vahendeid käsitlevas kokkuleppes aastateks 2007–2010 „France Télévisions – esimene tasuta kanalite pakett digiajastul”, millele on alla kirjutanud vastutavad ministrid ja France Télévisions'i esimees. Eesmärgi I.2 „Edendada avalikule teenusele omaseid väärtusi” all nähakse kokkuleppes ette kvalitatiivsete või kvantitatiivsete tulemusmõõdikute saavutamiseks vajalike konkreetse tegevuse eesmärgid järgmistes valdkondades:

- teha kultuuri demokratiseerimise eesmärgil kultuuri-programmid kättesaadavaks laiemale vaatajaskonnale, näidates tippunnil vähemalt ühte kultuuriprogrammi;
- väljendada teabe edastamisel ja kodanike debattides pluralistlikke vaateid;
- pakkuda suurt valikut spordialasid, pannes rõhku erakanalites vähem näidatavatele spordialadele;
- kajastada Prantsuse ühiskonna erinevate gruppide mitmekesisust ja suurendada nende nähtavust;
- tugevdada Prantsuse ja Euroopa kultuurilise identiteedi kaitset, Euroopa Liidu toimimise ja selle panuse mõistmist ning võrkeelte õppimist.

(19) Kokkuleppes nähakse ette ka mitmeaastane rahastamine, mis sisaldab ka korrigeerimise sätet, mille kohaselt nõustuvad riik ja kontsern reklaamimüügist saadava tulu suurendes kooskõlastama riigieelarveliste vahendite vajaduse, leppides kokku, et summad, mida riigieelarveliste vahendite vähendamise käigus ei vähendata, suunatakse eelkõige audiovisuaalse loomingu rahastamiseks.

(20) Pärast reformi lisati kehtivasse eesmärki ja vahendeid käsitlevasse kokkuleppesse täiendav klausel aastate 2009–2012 kohta. Nimetatud klausel, mille finantsaspekti on põhjalikumalt kirjeldatud allpool, rõhutab veelgi France Télévisions'i osutatava avaliku teenuse väärtusi ning selles on kinnitatud uued kvantitatiivsed tulemusmõõdikud, mis tuleb saavutada igal aastal põhjenduses 18 osutatud teatavates valdkondades.

II.3.3. Uute, innovatiivsete audiovisuaalsete teenuste kasutuselevõtmine

(21) France Télévisions'i uues kohustuste kirjelduses on ette nähtud mitmete uuenduslike teenuste kasutuselevõtmine, mille eesmärk on mitmekesistada sisu pakkumist, näiteks pakkuda veebipõhiselt kommunikatsiooniteenuseid, audiovisuaalmeedia nõudeteenuseid või täiendavaid

materjale, mis rikastavad programme. Eesmärgi ja vahendeid käsitleva kokkuleppe lisaklauslis nähakse ka ette selliste uuenduslike teenuste kasutuselevõtmine nagu tasuta või tasuline nõudevideo, personaalne mobiilne televisioon, saadete levitamine internetis, mobiilirakendused, piirkondlikud või temaatilised veebitelevisioonid.

II.3.4. Avaliku teenuse kohustuste täitmise, sealhulgas uute teenuste käivitamise üle teostatav väline kontroll

(22) Kooskõlas 30. septembri 1986. aasta seaduse nr 86-1067 artikliga 53 peab France Télévisions'i nõukogu kiitma heaks ettevõtte eesmärgi ja vahendeid käsitleva kokkuleppe projekti ja arutama selle iga-aastase täitmise võimalusi, kusjuures arutelu tulemused avalikustatakse. Enne kokkuleppe allakirjutamist saadetakse eesmärgi ja vahendeid käsitlev kokkulepe ja selle lisaklauslid rahvussamblee ja senati kultuuri- ja rahanduskomisjonidele ning audiovisuaalvaldkonna ülemnõukogule. Komisjonidel on kuus nädalat aega oma arvamuse esitamiseks.

(23) Lisaks sellele esitleb France Télévisions'i nõukogu esimees igal aastal rahvussamblee ja senati kultuuri- ja rahanduskomisjonidele aruannet eesmärgi ja vahendeid käsitleva kokkuleppe täitmise kohta. Rahvussamblee ja senati pädevatele komisjonidele ettevõtte eesmärgi ja vahendeid käsitleva kokkuleppe täitmise kohta aruande esitlemisel annab France Télévisions'i nõukogu esimees aru ka tegevustest ja töödest, mida on teostanud ettevõttes loodud televaatajatest koosnev programmide nõukoda, mille ülesandeks on avaldada arvamust ja anda soovitusi programmide kohta.

(24) Dekreediga kinnitatud France Télévisions'i kohustuste kirjelduse projekt nägi ette ka avaliku arutelu läbiviimise ajavahemikul 10.–24. novembrini 2008, mille käigus esitasid oma seisukohad ligi viisteist asutust, kelle arvamusel põhjal tehti esialgsesse teksti muudatused. Avaliku arutelu järel esitas oma arvamusel audiovisuaalvaldkonna ülemnõukogu. 30. septembri 1986. aasta seaduse artiklis 48 on ette nähtud, et audiovisuaalvaldkonna ülemnõukogu on kohustatud esitama rahvussamblee ja senati kultuurikomisjonidele igal aastal aruande kokkuleppe täitmise üle teostatud välise kontrolli kohta. Aruande saadetakse ka kultuuri- ja kommunikatsiooniministriesse.

(25) Parlamentaarsetel komisjonidel ja audiovisuaalvaldkonna ülemnõukogul on õigus kuulata ära kolmandate poolte arvamusel. Tegelikult tehakse seda nendes kogudes regulaarselt ja huvitatud isikud saavad väljendada oma seisukohti riiklikku audiovisuaalvaldkonda puudutavates küsimustes.

II.4. Rahaline hüvitis reklaami järk-järgulise vähendamise ja seejärel lõpliku kaotamise eest

- (26) Et muuta avalik-õigusliku ringhäälingu programmide tootmine vabamaks ja vähem sõltuvaks ärielistest piirangutest, nähakse kommunikatsioonivabadust käsitleva 30. septembri 1986. aasta seaduse nr 86-1067 muudetud redaktsiooni artikli 53 lõikes VI ette reklaami järk-järguline vähendamine ja seejärel selle lõplik kaotamine: „Artikli 44 lõikes I nimetatud riigitelevisiooni programmid, mida edastatakse öhtul kella kaheksa ja hommikul kella kuue vahel, välja arvatud nende televisioonide piirkondlikud ja kohalikud programmid, ei või edastada reklaami, välja arvatud reklaam kaupade ja teenuste kohta nende üldnimetuse all. See säte kehtib ka programmide kohta, mida riigitelevisioon edastab hommikul kella kuue ja öhtul kella kaheksa vahel, alates samas lõikes I mainitud televisiooniteenuste maapealse analooglevi kaudu edastamise kaotamisest kogu emamaa territooriumil. Sätet ei kohaldata avalikkuse huvides tehtavate kampaaniate suhtes”.
- (27) Maapealse analooglevi kaudu televisiooniteenuste edastamise kaotamine on kavandatud alles 30. novembriks 2011. Lisaks kaubamärgita kaupade või teenuste reklaami puudutavale erandile on ette nähtud erandid ka reklaami edastamiseks ülemeredepartemangude ja -territooriumidel ning Uus-Kaledoonias, kui seal puudub maapealse

analooglevi kaudu kodeerimata kujul edastatav eratelevisioon.

- (28) Vastavalt kommunikatsioonivabadust käsitleva 30. septembri 1986. aasta seaduse nr 86-1067 muudetud redaktsiooni artiklile 53 makstakse seaduse rakendamise tulemusel reklaami järk-järgulise vähendamise ja seejärel lõpliku kaotamise eest France Télévisions'ile riigipoolset rahalist hüvitist tingimustel, mis on määratletud igas eelarveseaduses. Selleks on Prantsuse riik loonud uue programmi nimetuse all „Riikliku audiovisuaalvaldkonna rahastamine”, mis kuulub riigi üldelarves meedia kategooriasse. Lihtsalt teadmiseks tuleb lisada, et Prantsuse ametivõimude hinnangul peaks TV-litsentsi tasule lisanduv riigipoolne toetus olema 2010. aastal 460 miljonit eurot, 2011. aastal 500 miljonit eurot ja 2012. aastal 650 miljonit eurot.
- (29) Prantsuse Vabariik teatab, et igal aastal määratakse riigi-eelarvest makstava toetuse suurus vastavalt France Télévisions'i avaliku teenuse osutamise ülesande täitmiseks vajalikele kuludele ja sellele lisandub TV-litsentsi tasu, millest on maha arvestatud saadud äritulud. Sellega seoses edastasid Prantsuse ametivõimud 2009.–2012. aasta äriplaani põhjal France Télévisions'i avaliku teenuse osutamisega seotud kulude ja tulude prognoosi, mille kokkuvõte on esitatud allpool.

Tabel 1

France Télévisions'i avaliku teenuse osutamisega seotud kulude ja tulude prognoos aastateks 2010–2012

(miljonit eurot)

	2010	2011	2012
	Eelarve	Esialgne eelarve	Esialgne eelarve
A/Riigieelarvelised vahendid	[2 500–3 000]	[2 500–3 000]	[2 500–3 000]
B/Muud tulud (reklaam, sponsorlus jne)	[300–600]	[300–600]	[300–600]
C/Avaliku teenuse osutamisega seotud brutokulud	[3 500–3 000]	[3 500–3 000]	[3 500–3 000]
D/Avaliku teenuse osutamisega seotud netokulud (C + B)	[3 000–2 500]	[3 000–2 500]	[3 000–2 500]
Avaliku teenuse osutamisega seotud netokulud - riigieelarvelised vahendid (D + A)	[(-50)–50]	[(-50)–50]	[(-50)–50]

Allikas: Prantsusmaa märkused, 15. jaanuar 2010

- (30) Esitatud tabel näitab eeldatavat puudujääki, mis tuleneb France Télévisions'i avaliku teenuse osutamisega seotud katmata netokuludest aastatel 2010 ja 2011. See puudujääk peaks osaliselt kaduma aastaks 2012, mil saavutatakse väike ülejääk eeldatavas summas [30–50] miljonit eurot, mis moodustab [0–5] % avaliku teenuse osutamisega seotud netokuludest. Aastaks 2012 prognoositav ülejääk, kui see reaalselt teostub, mis aga eeldab, et tulud ja kulud muutuvad täpselt vastavalt prognoositule, jääb väiksemaks kui aastateks 2010 ja 2011 prognoositav kogupuudujääk. Vastavalt kehtivale eesmärgile ja vahendeid käsitlevale kokkuleppele tuleb ülejääk, mida ei vähendata riigieelarveliste vahendite vähendamise käigus, suunata eelkõige audiovisuaalse loomingu rahastamiseks. Sellise loominguga all mõeldakse eelkõige programmide tootmist ning seega ei saa võimalikku ülejääki kasutada äritegevuse rahastamiseks.

(31) Tuleb märkida, et kehtiva eesmärgi ja vahendeid käsitleva kokkuleppe lisaklausli V peatükis esitatud 2009.–2012. aasta äriplaani muudab 2007. aasta aprillis sõlmitud kokkuleppe finantsaspekti, võttes arvesse reformi tulemusel tekkinud uut olukorda ja selle rahanduslikke tagajärgi. Äriplaanis on ette nähtud avaliku teenuse osutamise seotud kogukulude vähenemine aastatel 2010–2012, mis hõlmab tegevuskulude vähenemist algse kokkuleppega võrreldes, levikulude alanemist ja ühisettevõtte loomisest saadavat sünergia, kusjuures kulud vähenevad vaatamata reformiga kaasnevate uute kululiikide tekkimisele.

(32) Tulu poolel ei suuda prognoositavad riigieelarvelised vahendid, mis küll kasvavad, täielikult katta aastate 2010–2012 kulud ja nagu on näidatud tabelis 1, on need väiksemad kui avaliku teenuse osutamisega seotud brutokulud. Seega sõltub esitatud prognoosides finantstasakaalu saavutamine igal aastal teenitavast äritulust. Äriplaanis on märgitud ka, et nii ettevõtte kui ka riigi huvides on saavutada tasakaal prognoositust kiiremini, ning on täpsustatud vajadust teostada täpselt ja regulaarselt järelevalvet positiivseid või negatiivseid muutusi silmas pidades.

II.5. Riigieelarveliste vahendite ülemäär

(33) Kommunikatsioonivabadust käsitleva seaduse nr 86-1067 muudetud redaktsiooni artiklis 44 on täpsustatud ka, et „Riikliku audiovisuaalsektori asutustele eraldatud riigieelarvelised vahendid, mis on ette nähtud neile asutustele pandud avaliku teenuse osutamise kohustuste täitmiseks, ei tohi ületada nende kohustuste täitmiseks seotud kulude summat”. See säte tuleneb Prantsuse riigi võetud kohustustest viia seadusesse selgelt sisse põhimõtte, mille kohaselt ei tohi avaliku teenuse osutamise eest maksta ülemäärast hüvitist. See põhimõte tuleneb menetlusest, mille tulemuseks oli komisjoni 20. aprilli 2005. aasta otsus litsentsitasu vahendite kasutamisega seotud abi kokkusobivuse kohta (7).

(34) Eespool nimetatud kohustuse täitmisega seoses on 15. mai 2007. aasta dekreeidi nr 2007-958 (mis käsitleb finantssuhteid riigi ja audiovisuaalse kommunikatsiooni valdkonna avaliku sektori asutuste vahel) artiklis 2 sätestatud samas sõnastuses nagu 30. septembri 1989. aasta seaduse artiklis 53, et tuleb arvesse võtta „avaliku teenuse ülesandega seotud otseseid või kaudseid tulusid” ning on täpsustatud, et avaliku teenuse kohustuse täitmisega seotud kulud määratakse eraldi arvestuse põhjal. Dekreeidi artiklis 3 on sätestatud, et France Télévisions ja selle tütarettevõtjad on kohustatud teostama oma äritegevust tavapäraseid turutingimusi arvestades ning laskma ettevõttevälisel asutusel koostada igal aastal selle kohustuse täitmise kohta aruande, mis saadetakse vastutavale ministri, rahvusassambleele ja senatile.

(35) Komisjonile esitati aruanded dekreeidi artiklite 2 ja 3 täitmise kohta 2007. ja 2008. aastal (dekreeidi artikli 3 alusel koostatud aruanded on auditeerinud 2007. aasta osas audiitorfirmad PriceWaterhouseCoopers ja KPMG ning 2008. aasta osas Cabinet Rise) ning artiklis 2 ettenähtud aruande projekt 2009. aasta kohta. Komisjon on need ka läbi vaadanud.

II.6. Riikliku audiovisuaalsektori reformiga ettenähtud uued maksud

(36) 5. märtsi 2009. aasta seadusega nr 2009-258 muudeti ka maksuseadustikku ning kehtestati uued maksud reklaamile ja elektroonilisele sidele.

II.6.1. Reklaamimaks

(37) Üldise maksuseadustiku esimese raamatu esimese osa II jaotisse lisati VIII peatükk, millega kehtestati maks kõigile Prantsusmaal asutatud televisiooniteenuse osutajatele. Maks arvutatakse kõigilt summadel, välja arvatud käibemaks, mis reklaamikliendid on tasunud oma reklaami edastamise eest asjaomastele maksukohustuslastele või reklaami valmistajatele, kusjuures nendelt summadel on maha arvatud summad, mille tasumisel on kohaldatud üldise maksuseadustiku artikliga 302a KC ette nähtud maksu, mida peavad maksma televisioonisaadate edastajad ja levitajad, kes levitavad riiklikult kinematograafiaskeskusest (Centre National de la Cinématographie) toetust saavaid audiovisuaalseid teoseid. Nende summade puhul kohaldatakse 4 % vähendust. Maksu arvutamisel kohaldatakse aastas tasutud käibemaksuta summade suhtes 3 % maksumäära ning see kehtib kõigi üle 11 miljoni euro maksvate televisiooniteenuste suhtes.

(38) Televisiooniteenuste, välja arvatud maapealse analooglevi kaudu edastatavate televisiooniteenuste puhul on nimetatud maksu määraks kehtestatud 2009. aastal 1,5 %, 2010. aastal 2 % ja 2011. aastal 2,5 %. Üleminekuajal kuni aastani, mil emamaal lõpeb televisiooniteenuste maapealse analooglevi kaudu edastamine, on kõigi maksukohustuslaste suhtes kehtestatud maksu ülemääraks 50 %, mis arvutatakse maksukohustuslaste poolt kalendriaasta kohta deklareeritud maksubaasi kasvult 2008. aasta maksubaasiga võrreldes. Igal juhul ei tohi maks olla alla 1,5 % maksubaasist. Televisiooniteenuse osutajate puhul, kelle igapäevane vaatajaskond väljaspool Prantsuse emamaad moodustab üle 90 % nende kogu vaatajaskonnast, arvatakse aga maksubaasiks võetavast summast maha Euroopa või maailma turu jaoks mõeldud reklaami edastamise eest tasutud summad, mis korrutatakse väljaspool Prantsuse emamaad asuva vaatajaskonna osaga kogu aasta vaatajaskonna arvust.

(7) Vt otsuse K(2005) 1166 (lõplik) punktid 65–72.

II.6.2. Elektroonilisele sidele kehtestatud maks

- (39) Üldise maksuseadustiku esimese raamatu esimese osa II jaotisse lisati VIIg peatükk, millega kehtestati maks kõigile Prantsusmaal teenust osutavatele elektroonilise side operaatoritele, kes on esitanud eelnevalt deklaratsiooni elektroonilise side reguleerimise ametile. Maks arvutatakse kõigilt käibemaksuta abonent- ja muudelt summadel, mida kasutajad on tasunud elektroonilise side operaatorite pakutava elektroonilise side eest, millest on maha arvatud maksu määramise aruandeaastal tehtud kulumieraldised seaduse jõustumisest alates operaatorite poolt soetatud materjalidelt ja seadmetelt, mida kasutatakse riigi territooriumil rajatud elektroonilise side infrastruktuuride ja võrkude tarbeks ning mille amortisatsiooniperiood on vähemalt kümme aastat. Maksu arvutamisel kohaldatakse 0,9 % maksumäära 5 miljonit eurot ületava maksubaasi suhtes.

III. MENETLUSE ALGATAMISE PÕHJUSED

- (40) Komisjon leidis oma ametliku uurimismenetluse algatamise otsuses, et 2010. aastast alates kavandatud hüvitist võib kujutada endast riigiabi ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses ning et tuleks uurida selle kokkuvõtvust siseturuga ELi toimimise lepingu artikli 106 lõike 2 alusel, arvestades avalik-õigusliku ringhäälingu suhtes kehtestatud põhimõtteid ja rakenduseeskirju.
- (41) Uurides avaliku teenuse olemasolu, mille ülesanded on selgelt määratletud ametlikus dokumendis ning esitatud asjaomastele kontrollorganitele kahtluste vältimiseks, leidis komisjon, nagu ka oma 2003. aasta detsembri, 2005. aasta aprilli, 2008. aasta juuli ja 2009. aasta septembri otsustes, et France Télévisions'i avaliku teenuse ülesanded on selgelt määratletud Prantsuse riigi poolt väljastatud või alla kirjutatud ametlikes dokumentides vastavalt korrale, mis näeb ette France Télévisions'i üle sõltumatu kontrolli teostamist.
- (42) Seevastu uurides rahalise hüvitise proportsionaalsust võrreldes avaliku teenuse osutamisega seotud netokulude suurusega, arvestades seejuures ka abi mõju, tekkis komisjonil kahtlus seoses kahe küsimusega, nimelt:

— ühelt poolt on oht, et avaliku teenuse osutamisega seotud netokulude eest võidakse maksta ülemäära hüvitist 2012. aastal ning tõenäoliselt ka 2010. ja 2011. aastal, arvestades, et nende aastate kohta puudub komisjonil sama põhjalik teave, mis Prantsuse ametivõimud esitasid 2009. aasta kohta, ja

— teiselt poolt puudub selgus võimaliku püsiva seose olemasolu kohta reklaami- ja elektroonilise side maksudest saadava tulu ning France Télévisions'ile makstava abi vahel ja kui selline seos on olemas, siis millised on selle negatiivsed mõjud ning kokkuvõtvus aluslepinguga, arvestades eelkõige France Télévisions'i rahastamise reformiga tekkinud konkurentsiolukorda.

- (43) Lisaks sellele juhtis komisjon Prantsuse ametivõimude tähelepanu 2. juulil 2009 vastu võetud komisjoni teatisele riigiabi eeskirjade kohaldamise kohta avalik-õigusliku ringhäälingu suhtes⁽⁸⁾ (edaspidi „ringhäälinguteatis“), mida kohaldatakse pärast teatise avaldamist teatatud abi suhtes, ning kutsus Prantsuse ametivõimud võtma oma märkustes arvesse selle teatise läbivaadatud versiooni.

IV. HUVTATUD ISIKUTE MÄRKUSED

- (44) Draamaautorite ja -heliloojate ühendus (*Société des auteurs et compositeurs dramatiques – SADC*) juhib oma 2. novembri 2009. aasta märkustes komisjoni tähelepanu sellele, kui olulised on kohustused, mis France Télévisions on võtnud audiovisuaalse kultuuripärandi loomisel. Seda tähtsust tugevdas 2008. aasta lõpus sõlmitud majandusharusisene kokkulepe, mis peaks edaspidi olema lisatud eesmärkide kokkuleppesse. Seega peab France Télévisions suunama 2010. aastal 19 % ettevõtte 2009. aasta maksustatavast käibest audiovisuaalse kultuuripärandi loomisse, mida tuleks suurendada 20 %-ni ehk 420 miljoni euroni 2012. aastaks. TF1 vastav osa on seevastu kuni 12,5 % ning M6 ja maaapealse digitaallevi kanalitel on see alla 11 %. Kinoga seoses võetud kohustused kasvavad samuti üle 1,2 % aasta keskmisest määrast kuni 2012. aastani. Reklaami kaotamisega võib kaasneva mitteinportitud omasaadete valmistamise kulude kasv, mis räägib selgelt uuendusliku ja kvaliteetse avaliku teenuse kasuks.
- (45) Prantsusmaa Telekommunikatsiooni ja Elektroonilise Side Föderatsioon (*Fédération Française des Télécommunications et des Communications Électroniques – FFTCE*) leiab oma 30. oktoobri 2009. aasta märkustes, millega on ühinenud ka Iliad, kes ei ole FFTCE liige, et reklaami kaotamine ei mõjuta iseenesest France Télévisions'i avaliku teenuse ülesande täitmist. Niipea kui reklaam lakkab olemast selle ülesande täitmise lahutamatu osa, on igasugune toetus, mille eesmärk on üksnes saamata jäänud tulu hüvitamine, arvestamata ülesande täitmisega seotud reaal- ja netokulude, mis on vastuolus ELi toimimise lepingu artikli 106 lõikega 2 ja artikliga 107. Selline hüvitis peab katma avaliku teenusega seotud kulud, mille üle peab eraldi arvestust pidama. Seega on toetuse

⁽⁸⁾ ELT C 257, 27.10.2009, lk 1.

summa järgnevatiks aastateks määratud tõenäoliselt saamata jäänud äritulude alusel, mis moonutab rikutud turutingimustes tõsiselt konkurentsi eraringhäälinguorganisatsioonidega. Kuigi France Télévisions'i reklaamimüügist saadav kogutulu ei oleks halvenenud turuolukorras mingil juhul ulatunud 500 miljoni euron, kohustusid Prantsuse ametivõimud maksma 2009. aastal 450 miljonit eurot üksnes selleks, et hüvitada reklaami kaotamine pärast kella 20.00. Tulevikus ületaks toetusest saadav tulu selgelt reklaamimüügist saadavat tulu, mis oleks teenitud juhul, kui reformi poleks toimunud.

(46) Seoses üldist majandushuvi pakkuva teenuse ülesannetega märgib FFTCE, et kohustused, mis France Télévisions võttis Euroopa Ringhäälingute Liidu liikmena selle staatusest tulenevalt, on juba olemas ja kehtiksid ka ilma Prantsuse seaduses sätestatud kohustusteta. Seadusega kehtestatud üsna ebamäärased piirangud ei erine oluliselt Euroopa Ringhäälingute Liidu liikmestaatusest tulenevatest piirangutest, mis kehtivad ka TF1 ja Canal + kui liikmete suhtes, nii et seaduse alusel makstav toetus tuleb kvalifitseerida riigiabiaks.

(47) FFTCE leiab lõpuks, et uut riikliku audiovisuaalsektori reformiga kehtestatud maksu, mida arvestatakse elektroonilise side operaatorite käibelt, kasutatakse France Télévisions'i rahastamiseks. Kuigi ametivõimud on kinnitanud sellise seose olemasolu, ei ole toetuse summa stabiilne maksubaasis ja maksumäärades esinevate erinevuste tõttu. Seega sellise maksu kehtestamisega rikutakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiivi 2002/20/EÜ (elektrooniliste sidevõrkude ja -teenustega seotud lubade andmise kohta) ⁽⁹⁾ artiklit 12, kuna liikmesriigid ei või maksustada operaatorite käivet muude maksudega kui selles sätestatud.

(48) Eravõrkude ühendus (*Association des chaînes privées*) leiab oma 2. novembri 2009. aasta märkustes, et France Télévisions'i nõrk juhtimine, mille kohta esitas mitmeid näiteid kontrollikoda, raskendab inflatsioonilist mõju, mida on täheldatud teleprogrammide tootmise ja teleülekandeõiguste soetamise turul. Analüütilise arvestussüsteemi puudumise tõttu tekitab suutmatus kulusid kontrollida ebakindlust seoses avaliku teenuse ülesannete täitmisega seotud kulude rahastamisvajaduste määramisega, millega kaasneb tõsine ülemäärase hüvitamise oht. Kui mitmed näitajad viitavad, et uut audiovisuaalsektori maksu kasutatakse France Télévisions'i rahastamiseks, siis ei ole maksu suunamisel riigieelarvesse mingit muud eesmärki kui vältida selle sattumist komisjoni kontrolli alla. See sunnib France Télévisions'i konkurentide abi rahastama, moonutades konkurentsi nii, et erinevate kanalite programmide eristamine muutub veelgi raskest.

(49) Euroopa Ringhäälingute Liit (*Union Européenne de Radio-télévision – UER*) rõhutab oma 2. novembri 2009. aasta märkustes, et Prantsusmaa esitatud avalik-õigusliku ringhäälingu mitme aasta kulude ja tulude näol on tahes- ja tahtmata tegemist prognoosidega. Nendega tuleb tagada, et ettevõtte oleks olemas pikaajaline finantsvisioon, mis on vajalik sõltumatu teenuse järjepidevaks osutamiseks. Järelemeetmed peavad tagama prognooside ja tegelike tulemuste erinevuste korrigeerimise. Komisjon peab oma otsuses lähtuma eelarvestuse parameetritest ning nende järelemeetmete mehhanismidest, määratledes tegeliku hüvitise summat vaid prognoositavate kulude ja tulude põhjal. Vastasel juhul määraks ja kontrolliks komisjon abikava raames igal aastal makstavaid summasid abikava enda kontrollimise asemel. UER väljendab ka oma muret seoses sellega, et komisjon püüab teada saada sünergia ja tõhususe kasvu tulemusel saavutatud prognoositavat summat järgnevatiks aastateks, kuna üldist majandushuvi pakkuva teenuse osutamise tõhususe kontrollimine ei kuulu Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 106 lõike 2 alusel komisjoni kontrolli alla.

(50) Euroopa Kommertsteleviseiooni Ühendus (*Association des Télévisions Commerciales européennes – ACT*) teatab oma 2. novembri 2009. aasta märkustes, et ta pooldab Prantsuse Vabariigi otsust vähendada oluliselt reklaami oma avalik-õiguslikus ringhäälingus. ACT märgib, et Altmarki kohtuotsuses ⁽¹⁰⁾ esitatud kaks tingimust ei ole käesoleval juhul täidetud, nii et kavandatav eelarvetoetus kujutab endast riigiabi. ACT leiab siiski, et kui konkurentide reklaamituludelt võetava maksu arvelt abi rahastamise süsteemi peetakse liidu õigusega kokkusobivaks, siis muutub turult lahkumisega seotud kasu väga väikseks ja selline süsteem võib teatavatel juhtudel tekitada rohkem konkurentsimoonutusi kui traditsioonilised paralleelselt nii riigi kui erasektori rahastamisel tuginevad süsteemid.

(51) ACT leiab, et France Télévisions'i avaliku teenuse osutamise kohustused ei ole alates 1994. aastast oluliselt muutunud ja on jäänud sarnasteks eraringhäälinguorganisatsioonide kohustustega. Lisaks sellele on hinnang reklaamitulude kaotuse eest makstava hüvitise vajaduse kohta aastani 2012 ebamäärane ja selles ei võeta arvesse sellest tulenevat investeerimiskulude vähenemist ega võimalikku kulude alanemist seoses reklaamiklientide nõudmiste vähenemisega programmide koostamisel ega ka sünergiast saadavat loodetud kasu. Riigieelarveliste ja äritulude ning eesmärke ja vahendeid käsitlevas kokkuleppes ettenähtud kulude korrigeerimise mehhanismi tuleks kontrollida, võttes eelkõige arvesse äritulude muutlikkust, ilma milleta puudub komisjonil usaldusväärne teave, mille alusel määrata osutatud teenusega seotud tegelikke kulusid ning ülemäärase hüvitise olemasolu.

⁽⁹⁾ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 21.

⁽¹⁰⁾ 24. juuli 2003. aasta otsus kohtuasjas C-280/00: Altmark Trans, EKL 2003, lk I-7747, punktid 88–93.

Sellist kontrolli tuleks teha, kuigi ettevõtte puudub analüütiline arvestus, nagu kontrollikoda on märkinud.

- (52) Lõpuks leiab ACT, et abi rahastatakse tegelikult reformiga kehtestatud uutest maksudest ja mis puutub audiovisuaalse reklaami maksu, siis sellega võetakse Prantsusmaal kasutusele avaliku teenuse konkurentide poolt rahastamise mudel, millest on mujal loobutud. Seega säilitatakse abikavaga France Télévisions'i vahendid, samas kui on üha selgem, et reklaamiklientide kogunõudlus ei siirdu konkureerivatesse kanalitesse. Lisaks sellele suurendab selline mehhanism tõkkeid Prantsuse turule sisenemiseks.

- (53) France Télévisions leiab oma 2. novembri 2009. aasta märkustes, et teatatud mehhanism ei anna talle mingit majanduslikku eelist oma konkurentide ees, kuna kui ettevõttele hüvitatakse äritulude kaotus, siis on selle põhjuseks talle pandud riigipoolne piirang, mida ükski eraettevõtte ei pea täitma, nimelt reklaami käsitlev otsus. Kui reklaami käsitlev otsus jõustub, kaob igasugune konkurentsi moonutamine turul, samal ajal kui otsuse surve konkurentidele sponsorlusega seoses on selle piiratud arvestades olematu. Mis puutub teleülekanalite õiguste ehk nn preemiade ostmisse, ei olnud France Télévisions'il olukorras, kus TF1 näitas 96 saadet sajast vaadatuimast saatest ja 18 saadet 20 vaadatuimast saatest 2008. aastal, ühtegi ainuõiguslikku lepingut Ameerika Ühendriikide suurtootjatega. Lisaks sellele peab ettevõtte investeerima audiovisuaalsesse loominguusse, millele kehtestatud kvaliteedinõuded on võrreldamatud erakanalite vaadatavuse eesmärkidega. Programmi müügi osas on ettevõtte hinnangul tal turul vaid väheoluline osa.

- (54) France Télévisions leiab lisaks, et kuna talle eraldatav summa sõltub igal aastal eelkõige, täpselt ja objektiivselt tema ülesannete täitmisega seotud kuludest, mida korrigeeritakse tagantjärele erinevuste korral tegelike kuludega võrreldes, siis vastab teatatud mehhanism Altmarki kohtuotsuses esitatud teisele tingimusele. Nimetatud kohtuotsuses nõutud neljas tingimus on samuti täidetud, kuna seoses õiguslike ja põhikirjaliste ümberkorraldustega tekkis sünergia, mida varem ei olnud võimalik kasutada, kusjuures see tingimus ei nõua, et teenust peaks osutama võimalikult madalate kuludega, vaid kulud peavad vastama keskmise hästi juhitud ettevõtte kulude tasemele.

- (55) Teatatud mitmeaastase mehhanismi kokkusobivuse kohta siseturuga leiab France Télévisions, et avaliku teenuse osutamisega seotud netokuludid ei ole võimalik piisavalt kindlalt prognoosida, et komisjon saaks teostada eelnevat

kontrolli ülemäärase hüvitamise puudumise kohta. Kui aastate 2010–2012 kohta esitatud esialgsed hinnangud ei välista võimalust saada mõistlikku kasu või moodustada reserv kuni 10 % ulatuses avaliku teenuse osutamisega seotud aastastest kuludest, siis võimaldavad järelkontrolli käsitlevad õigusnormid tagada igal juhul rahastamise proportsionaalsuse. Seevastu France Télévisions'i saadete valmistamise kulude muutumine olenevalt nende valitud edastusviisile on ettevõtte hinnangul piiratud üksnes tema kohustusega täita seadusega kehtestatud avaliku teenuse osutamise kohustusi, arvestades Prantsuse Vabariigi vabadust määrata selle sisu. Lisaks sellele tulenevad need kohustused ka vaatajaskonna nõudmistest, mida reklaami käsitlev otsus ei vähenda. Vastupidi, sisse tuleb osta veelgi rohkem saateid.

- (56) Métropole Télévisions (M6) leiab oma 2. novembri 2009. aasta märkustes, et kavandatav rahastamisemeede kujutab endast riigiabi ELi toimimise lepingu artikli 107 tähenduses, eelkõige kuna Altmarki kohtuotsuses esitatud teine ja neljas tingimus ei ole täidetud. Nimelt ei saa väita, et hüvitis, mille aluseks on kaotatavate äritulude eeldatav, kuid tegelikkuses muutuv summa, põhineb objektiivsetel ja läbipaistvatel avaliku teenuse osutamisega seotud kulude arvutuspõhimõtetel. Lisaks sellele ei ole arvutuste aluseks võetud sektori keskmise hästi juhitud ettevõtte kulud, vaid France Télévisions'i kulud, mille kohta viitavad mitmed märgid, et ettevõtet ei juhita tõhusalt, mis aga suurendab ühiskonna poolt toetatava avaliku teenuse osutamisega seotud kulusid.

- (57) Meetme kokkusobivuse kohta siseturuga leiab M6, et kavandatav rahastamisemeede on ebaseaduslik, kuna ta tekitab struktuurselt avaliku teenuse osutamisega seotud kulude ülemäärase hüvitamise. Komisjoni 16. novembri 2006. aasta direktiiv 2006/111/EÜ liikmesriikide ja riigi osalusega äriühingute vaheliste finantssuhete läbipaistvuse ning teatavate ettevõtjate finantsläbipaistvuse kohta ⁽¹⁾ kohustab Prantsusmaad arvutama üldist huvi pakkuva teenuse kulusid ja tulusid analüütilise arvestussüsteemi ühtsete põhimõtete alusel. Kuid nagu rõhutab kontrollikoda, puuduvad France Télévisions'il sellised arvestusmeetodid. Seega ei saa ühtki objektiivset näitajat kasutada hüvitise summa arvutamiseks. Ülemäärane hüvitamine on vältimatu, kuna toetust arvutatakse äritulude põhjal, mis ei ole seotud avaliku teenuse osutamise ülesandega ning mida ei saa arvestada nende kulude hulka. Saamata jäänud tulude ebamäärane prognoos ja kulude analüüsi puudumine tekitab paratamatult ülemäärase hüvitamise.

⁽¹⁾ ELT L 318, 17.11.2006, lk 17.

(58) Finantsmehhanismi uute maksude lisamine suurendab abi negatiivset mõju teleülekandeõiguste turule, kuna France Télévisions'i nõrk juhtimine, mida hüvitatakse riigiabiga, suurendab konkurentide kulusid. Samuti on mõju negatiivne reklaamitegevusele, kus France Télévisions kaldub pigem sponsorluse poole, ilma et M6, arvestades viimase erinevat vaatajaskonda, saaks kasu France Télévisions'ist vabanevast turust. Sellises olukorras võiks vaid tagantjärele rahastamine olla põhjendatud. Mehhanism on seega struktuuriselt ebaseaduslik, kui ei rakendata sõltumatu järelkontrolli mehhanisme, mis aitaks tõhusalt vältida ülemäärast hüvitamist tegelike näitajate alusel ning mida M6 arvates Prantsusmaal tõhusalt ei rakendata.

(59) Télévision Française 1 (TF 1) vaatleb oma 2. novembri 2009. aasta märkustes France Télévisions'i rahastamise reformi struktuursete muudatuste taustal, mis mõjutavad reklaamiturgu, kus interneti osakaal kasvab jõudsalt. Televisioon moodustab vaid umbes 11 % 33 miljardi euro suurusest reklaamiklientide kommunikatsioonikuludest 2008. aastal. Ajavahemikus jaanuarist kuni septembrini kasvas 2009. aastal maaapealse digitaallevi kanalite reklaamimüügi käive 60 % võrreldes kolme analooglevi erakanaliga 8 % langusega. Aastal 2008 moodustasid TF1 tasutud maksud 60 % ettevõtte tuludest. Seega vähendavad mitmeaastaste õiguste omandamise kokkulepped, hindade tõus ja kulude, sealhulgas programmide valmistamise kulude jäikus, mida mõjutab kohustus, mille kohaselt 30 % toodetavatest ja levitatavatest saadetest peavad olema Prantsuse ja Euroopa teosed, TF1 arvates tema manööverdamisruumi. Samas suurendab uus, ettevõtte suhtes kohaldatav audiovisuaalvaldkonna maks konkurentsi moonutamist turul.

(60) Reklaamiklientide nõudluse võimalik kaldumine TF1 poole on audiovisuaalse reklaami maksustamise väljakuulutatud eesmärk. Lisaks sellele, et 350 miljoni euro suuruse käibe eeldatavat üleminekut kolmele analoogkanalile 2009. aastal ei toimunud, teatavad need kanalid 450 miljoni euro suurusest langusest prognoosidega võrreldes. Lisaks sellele on selline käibe liikumine nagunii piiratud Euroopa Liidu õiguse ülevõtmisest tulenevate sätetega, millega on reklaamiaeg piiratud kuni kahe teistkümneminutilise eetriühikuga, tingimusel et igapäevane keskmine ei ületa kuut minutit tunnis.

(61) TF1 leiab, et maks kujutab endast riigiabi kahel põhjusel. Esiteks ei pea France Télévisions enam pärast 30. novembrit 2011 (sellel kuupäeval peab ta lõpetama reklaami näitamise, mille eest makstavad summad moodustavad maksubaasi) makse maksma ja teiseks lähevad maksude arvelt kogutud vahendid France Télévisions'ile, kuna mitmetest seaduseelnõu arutamise ajal

valitsuse ja parlamendi esitatud avaldustest ilmneb, et makse kasutatakse France Télévisions'i rahastamiseks. Kuigi see on õiguspärane, peab abi rahastamiseks kasutatavat maksustamiskorda abi hindamisel arvesse võtma.

(62) TF1 leiab, et temale laienevad sarnased kohustused, nagu on pandud France Télévisions'ile, kelle programmid ei erine eriti tema omadest. Isegi kui pärast riikliku audiovisuaalsektori reformi muudetakse TF1-le soodsalt eesmärgid ja vahendeid käsitlevat kokkulepet ja kohustuste kirjeldust, leiab ettevõtte kontrollikoja arvamusele tuginedes, et avalik-õigusliku ringhäälingu teenuse pakumine ei ole piisavalt individualiseeritud. Sellega seoses tuleb rõhutada, et vanades kohustuste kirjelduses moodustasid kvantitatiivsed leviga seotud kohustused 10 % kogu programmi mahust.

(63) Ebapiisav on ka France Télévisions'i suutlikkus kulusid kontrollida ja ettevõtte juhtimine, mis tähendab, et avalikku teenust ei osutata ühiskonna jaoks võimalikult väikeste kuludega, millega kaasneb ülemäärane hüvitamine oht. Komisjon peaks sellega seoses kontrollima ka äritegevusest saadava tulu kasvu, sünergiaid, mis peaks tekkima pärast 2009. aastal loodud ühtset ettevõtet France Télévisions ja väiksemat survet saadete valmistamise kuludele tänu reklaamiklientide sõltumise vähenemisele.

V. PRANTSUSE VABARIIGI MÄRKUSED

(64) 7. oktoobril 2009. aastal saadetud märkustes ja sellele järgnenud täpsustustes ELi toimimise lepingu artikli 106 lõike 2 kohaldamise kohta viitab Prantsuse Vabariik komisjoni esitatud kahtlustele ühelt poolt seoses riigipoolse rahastamise proportsionaalsusega ja ülemäärase hüvitamise ohuga ning teiselt poolt seoses riikliku audiovisuaalsektori reformiga kehtestatud maksude arvestamisega teatatud meetme siseturuga kokkusobivuse hindamisel.

V.1. Rahastamise proportsionaalsus ja võimaliku ülemäärase hüvitamise järelkontroll

(65) Prantsuse Vabariik täpsustab, et teatatud meetme puhul ei ole tegemist France Télévisions'i kontserni saamata jäänud reklaamitulude hüvitamisega, kuigi teavitamise eesmärgil esitatud prognoositud summade puhul on seda arvesse võetud, vaid rahastamisega, mille eesmärk on katta avaliku teenuse osutamise ülesande täitmisega seotud kulusid. Rahastamise vajadused peavad tegelikult muutuma vastavalt saadete valmistamisega seotud kulude muutumisele, äritulude kõikumisele või levivõimaluste arengule.

- (66) Prantsuse Vabariik rõhutab, et ülemäärase hüvitamise ohu puudumises tuleb veenduda kohtupraktika ja komisjoni tavade alusel eelnevalt kontrollides, et õiguslikud järelevalvemehhanismid on olemas, mitte selle alusel, milliseid toetuse summasid ja kulusid tulevikuks prognoositakse. Eeldatavad summad esitatakse näitlikustamiseks vastavalt äriplaanile, mis on kooskõlastatud järelevalveasutuste ja France Télévisions'iga. Toetuse arvutuse meetodi aluseks ei ole France Télévisions'i reklaamitulude prognoositav langus. Arvutuse aluseks on üldine valem, mille kohaselt peab iga-aastane summa, mis moodustub TV-litsentsi tasust ja eelarvetoetusest, arvestades Prantsuse Vabariigi kohustusi ja õigusaktidega kehtestatud järelkontrolli mehhanisme, olema proportsionaalne France Télévisions'i avaliku teenuse osutamise ülesande täitmisega seotud kuludega, millest on maha arvatud äritulud.
- (67) Lisaks sellele rõhutab Prantsuse Vabariik seoses ringhäälinguteatistes nimetatud uute uuenduslike audiovisuaalteenustega, et mõned teenused on juba ette nähtud France Télévisions'i uues kohustuste kirjelduses ning muudetud eesmärgid ja vahendeid käsitlevas kokkuleppes, mille suhtes on teostatud ja teostatakse ka edaspidi eespool kirjeldatud regulaarseid eelnevaid kontrole ja konsultatsioone. Prantsusmaa leiab, et tulevikus tuleb iga uue olulise teenuse käivitamist käsitleda eesmärgid ja vahendeid käsitlevas kokkuleppes, mille suhtes kohaldatakse samu kontrollinõudeid.
- (68) Võttes arvesse ringhäälinguteatise jõustumist pärast käesoleva menetluse algatamist, kohustub Prantsuse Vabariik täiendama oma rahastamise järelkontrolli käsitlevat õigusakti, et see vastaks nimetatud teatistes hiljuti täpsustatud eeskirjadele finantsjärelevalve mehhanismide kohta. Seega on kavas muuta 15. mai 2007. aasta dekreedi nr 2007-958 artiklit 2. Selle muudatuse eesmärk on:
- tagada, et aruannet eraldi arvestuse kohta – nõue, mis võimaldab tagada ülemäärase hüvitise puudumise üle kontrolli teostamise – kontrolliks sarnaselt artiklis 3 ettenähtud aruandega välisasutus, mille valiku peab heaks kiitma teatise eest vastutav minister, ning et see aruanne edastataks nimetatud ministrile ning rahvusassambleele ja senatile ning et see toimuks France Télévisions' kulul;
 - täiustada mehhanisme, mille abil tagada selliste võimalike ülemääraste hüvitiste või risttoetuste tõhus tagasimaksmine, mis ilmnevad eraldi arvestusest ning ei ole kooskõlas 30. septembri 1986. aasta kommunikatsioonivabadust käsitleva dekreedi nr 86-1067 artikliga 53 ega komisjoni ringhäälinguteatistega.
- (69) Lisaks sellele, et täiustada komisjonile 5. märtsi 2009. aasta seadusega nr 2009-258 kehtestatud reformi esimestel aastatel esitatavat teavet, kohustuvad Prantsuse ametivõimud esitama komisjonile aastate 2010–2013 kohta:
- aruanded, mis on koostatud eespool nimetatud dekreedi muudetud redaktsiooni artiklite 2 ja 3 alusel, kuni kuue kuu jooksul alates sellest, kui üldkoosolekud on heaks kiitnud aruande, mis sisaldab ka alates 2007. aastast reklaamiturul toimunud muutusi kajastavaid andmeid;
 - France Télévisions'i avaliku teenuse osutamise ülesannete täitmise kontrollaruande avalikud osad, milleks on telekanalite bilansid, mille koostab igal aastal audiovisuaalvaldkonna ülemnõukogu (vastavalt 30. septembri 1986. aasta seaduse nr 86-1067 artiklile 18) ning France Télévisions'i nõukogu esimehe ettekanne parlamendi komisjonidele (rahvusassamblee ja senati kultuuri- ja rahanduskomisjonidele) eesmärgid ja vahendeid käsitleva kokkuleppe täitmise kohta (nagu on ette nähtud eespool nimetatud seaduse artiklis 53).
- ## V.2. Riikliku audiovisuaalsektori reformiga kehtestatud uute maksude arvestamine
- (70) Prantsuse Vabariik leiab, et oma teatistes ei ole ta arvestanud uute reklaami- ja elektroonilise side maksudega. Kuigi need on kehtestatud sama õigusaktiga, millega reform, ei kuulu need maksud teatatud meetme kohaldamisalasse.
- (71) Prantsuse Vabariik täpsustab, et nimetatud seaduse vastuvõtmisele eelnenu avaldused, millele viidatakse menetluse algatamise otsuses ja mis on hiljem nimetatud seadusega ümber lükatud, ei ole piisavad selleks, et kinnitada püsiva seose olemasolu maksude ja abi rahastamise vahel liidu õiguses. Prantsuse õiguses kogutakse need maksud riigi üldisesse eelarvesse, need aitavad rahastada avaliku sektori kulusid ning vastavad eelarve universaalsuse ja ühtsuse põhimõtetele, mis sisalduvad riigieelarve põhiseaduslikkuse osas. 1. augusti 2001. aasta eelarveseadusi käsitleva alusseaduse artikli 36 alusel võib juriidilist isikut rahastada täielikult või osaliselt riiklike vahendite arvelt üksnes eelarveseaduse vastava sätte alusel, mida käesoleval juhul ei eksisteeri.

- (72) Lisaks rõhutab Prantsuse Vabariik, et ei ole olemas kava, mille eesmärk on luua püsiv seos nimetatud maksude ja France Télévisions'i rahastamise vahel. Ta täpsustab, et kui on ette näha muudatusi süsteemi struktuuris, siis saadavad Prantsuse ametivõimud komisjonile uue teatise vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 lõikele 3.

VI. ABI HINDAMINE

VI.1. Abi olemasolu ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike tähenduses

- (73) ELi toimimise lepingu artikli 107 lõikes 1 on sätestatud, et „kui EÜ asutamislepingus ei ole sätestatud teisiti, on igasugune liikmesriigi poolt või riigi vahenditest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatavaid ettevõtjaid või teatavate kaupade tootmist, ühisturuga kokkusobimatut niivõrd, kuivõrd see kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust”. Selle sätte kohaldamistingimusi vaadeldakse allpool.

VI.1.1. Riigi vahendid

- (74) Kõnealuses teatistes käsitletud eelarvetoetused on sätestatud igal aastal eelarveseaduses, mille alusel koostatakse Prantsuse riigi eelarve. Järelikult on tegemist riigi vahenditest rahastatava meetmega.

VI.1.2. Valikuline majanduslik eelis

- (75) Eelarvetoetuse mehhanism, millega täiendatakse France Télévisions'i käsutusse antud riiklikke vahendeid, on valikuline, kuna France Télévisions on ainus sellest kasusaaja. Iga-aastane tegevuskuludeks eraldatav eelarvetoetus, mille eesmärk on võimaldada ettevõttele tegutseda, hüvitab ettevõttele reklaamitulude kaotuse, mis osaliselt katsid ettevõtte senised kulud ja investeeringud. France Télévisions jõuab seeläbi vaatajaskonnani, kellega ta ilma eelarvetoetuse poleks saanud arvestada. Järelikult on tal tänu toetusele majanduslik eelis, mis tal puuduks, kui ta tegutses erasektori konkurentidega võrreldes samadel turutingimustel.
- (76) Lisaks sellele märgib komisjon, et Prantsuse Vabariik ei ole oma märkustes seadnud kahtluse alla komisjoni poolt menetluse algatamise otsuses esitatud hinnangut, mille kohaselt ei vasta kavandatavad toetused kõikidele Altmarki kohtuotsuses esitatud kriteeriumidele ning annavad seega majandusliku eelise, mis kujutab endast riigiabi⁽¹²⁾. Komisjon märgib ka, et soovimata mõjutada France Télévisions'i juhtimise ja tulemuste paranemist

järgnevatel aastatel, kinnitab praegune Prantsusmaa kontrollikoja aruanne (mille 2009. aasta oktoobriks kavandatud avaldamine lükkus menetluse algatamise otsuse tõttu edasi) komisjoni seisukohta, mille kohaselt ei ole neljas tingimus täidetud.

- (77) Kokkuvõttes järeldub eespool kirjeldatust, et üksnes France Télévisions'i kontsernile Prantsuse riigi vahenditest eraldatavad eelarvetoetused annavad ettevõttele valikulise eelise.

VI.1.3. Konkurentsi moonutamine ja liikmesriikidevahelise kaubanduse kahjustamine

- (78) France Télévisions tegutseb programmide tootmise ja levitamise vallas äriatel alustel, nimelt edastades oma saatekavas reklaamiklientide tasulist reklaami ja spondeeritavaid saateid, müües edasi oma teleülekanalide õigusi või ostes neid õigusi. Sellises äritegevuses konkureerib France Télévisions teiste telekanalitega, nagu TF1, M6, Canal + eelkõige Prantsusmaal, kus France Télévisions on juhtiv kontsern audiovisuaalsektoris, nagu rõhutavad Prantsuse ametivõimud. France Télévisions'i turuosa peaks 2010. aastal olema umbes 10 %, mille järgi on ettevõtte suuruselt kolmas teenuseosutaja Prantsuse turul.
- (79) Kuni reklaami kaotamise tähtajani 2011. aasta lõpus jätkab France Télévisions tegutsemist Prantsuse telereklaami turul, konkureerides teiste ringhäälinguorganisatsioonidega, kuigi tema suhtes kehtivad reklaamiaja piirangud. France Télévisions võib ka pärast 2011. aastat reklaamiklientidele teenust osutada, reklaamides kaupu nende üldnimetuse all või sponsoraadete kaudu, konkureerides selles valdkonnas teiste Prantsusmaal tegutsevate ringhäälinguorganisatsioonidega. Isegi kui France Télévisions'i konkurendid kasutavad ära France Télévisions'i peaaegu täieliku lahkumise reklaamiturult reformi tulemusel, jääb France Télévisions siiski tegelikult turule alles. Arvestades mahtusid ja turuosa, mis on 2007. aastaga võrreldes konkurentide jaoks püsivad, jääb France Télévisions'ile vastavalt Prantsuse ametivõimude edastatud ettevõtte reklaamitulude ja sponsoriuse prognoosidele tegelikult 2012. aastal 3,3 % suurune turuosa võrreldes TF1 üle 50 % ja M6 umbes 20 % suuruse turuosa.
- (80) France Télévisions võib saada endale vaatajaskonna, kellega ta ei saaks arvestada kõnealuse eelarvetoetuse puudumisel, millel on mõju teiste ringhäälinguorganisatsioonide vaatajaskonnale ning seega ka nende äritegevusele. Sellega kahjustatakse konkurentsitingimusi. Igal juhul jätkab France Télévisions tegutsemist teleülekanalide õiguste ostu ja müügi turul, säilitades tänu kõnealusele

⁽¹²⁾ Vt menetluse algatamise otsuse punktid 68–75.

toetusele oma läbirääkimispositsiooni. Tänu eelarvetoetustele võimalikud investeeringud programme tootmise mõjutavad seda, mil määral saab France Télévisions turul osta või müüa.

- (81) Eespool kirjeldatud järeldub, et üksnes France Télévisions'i kontsernile Prantsuse riigi vahenditest makstavad eelarvetoetused moonutavad või vähemalt ähvardavad moonutada konkurentsi Prantsuse ringhäälinguturul ja teataval määral ka teiste liikmesriikide turul, kus edastatakse France Télévisions'i saateid.
- (82) Audiovisuaalprogrammide ja teleülekandeõiguste ostu ja müügi turud, kus France Télévisions tegutseb, on rahvusvahelised, isegi kui ostutehing toimub tavaliselt ühe liikmesriigi territooriumiga piiratud turul. Lisaks sellele on France Télévisions'i programmid, mille levitamist on võimalik säilitada tänu riigitoetusele, nähtavad ka teistes liikmesriikides, näiteks Belgias ja Luksemburgis. Pealegi levitab France Télévisions oma programme ka interneti vahendusel, mis on kättesaadav väljaspool Prantsusmaad.
- (83) Sellistel tingimustel võivad kavandatavad eelarvetoetused moonutada konkurentsitingimusi ja kahjustada liikmesriikidevahelist kaubandust.

VI.1.4. Järeldused riigiabi olemasolu kohta

- (84) Võttes arvesse eespool esitatud teavet, kujutavad eelarvetoetused, mida Prantsuse Vabariik kavandab maksta France Télévisions'ile, endast ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses riigiabi, mille kokkusobivust siseturuga tuleb uurida.

VI.2. Kokkusobivus ELi toimimise lepingu artikli 106 lõikega 2

- (85) ELi toimimise lepingu artikli 106 lõikes 2 on sätestatud, et „ettevõtjad, kellele on antud üldist majandushuvi esindavate teenuste osutamine või kes on fiskaalmonopolid, alluvad käesoleva lepingu eeskirjadele, eriti konkurentsieeskirjadele niivõrd, kuivõrd nimetatud eeskirjade kohaldamine juriidiliselt ega faktiliselt ei takista nendele määratud eriülesannete täitmist. Kaubanduse arengut ei tohi mõjutada määral, mis oleks vastuolus liidu huvidega”.
- (86) Ringhäälinguteatistes esitab komisjon põhimõtted, millest ta lähtub ELi toimimise lepingu artikli 107 ja artikli 106 lõike 2 kohaldamisel riigieelarvest avalik-õiguslike ring-

häälinguorganisatsioonide rahastamise puhul. Oma hinnangus käsitleb komisjon kahte järgmist aspekti:

- avaliku teenuse osutamise ülesande, sealhulgas uute oluliste teenuste täpse ja selge määratluse olemasolu neid valdkondi reguleerivas ametlikus dokumendis ning tõhusate järelevalvemehhanismide teostamine nende suhtes ringhäälinguorganisatsioonist sõltumatu üksuse poolt;
- kõnealuse ülesande täitmiseks vajalike hüvitiste riigieelarvest maksmise proportsionaalsus ja läbipaistvus, ilma et hüvitised ületaksid avaliku teenuse osutamisega seotud kulude netosummat, mille suhtes teostatakse samuti tõhusat järelevalvet.

VI.2.1. Avaliku teenuse osutamise ülesande täpse ja selge määratluse olemasolu ametlikus dokumendis ja selle suhtes tõhusa järelevalve teostamine

- (87) Nagu eespool täpsustatud, ei ole komisjon väljendanud menetluse algatamise otsuses kahtlust seal esitatud põhjustel ametlikes dokumentides France Télévisions'ile antud avaliku teenuse osutamise ülesande määratluse ega volituste sobivuse suhtes ega ka välise järelevalve sobivuse suhtes, mida teostatakse France Télévisions'ile pandud eespool kirjeldatud kohustuste täitmise üle. Komisjon leiab ka, et 30. septembri 1986. aasta seaduse nr 86-1067 muudetud redaktsioon (artiklid 43–11, 44, 48 ja 53) ja dekreetide või rakendusaktide sätted, milles käsitletakse kohustuste kirjeldust (23. juuni 2009. aasta määrus nr 2009-796), ning eesmärgi ja vahendeid käsitlev kokkulepe on kooskõlas ringhäälinguteatistes esitatud ELi toimimise lepingu artikli 106 lõike 2 kohaldamise eeskirjadega avalik-õigusliku ringhäälingu teenuste osutamiseks antava abi hindamise kohta.
- (88) See järeldus on analoogne komisjoni varem kõnealusel teemal esitatud ja sel ajal kehtivat teatist kohaldades tehtud järeldustega, mis on esitatud 2003. ja 2005. aasta otsustes France 2 ja France 3 kohta ning 2008. ja 2009. aasta otsustes France Télévisions'i kohta.
- (89) Seega tuleks uurida täiendavalt teatavate huvitatud isikute üldisi märkusi, milles kinnitatakse avalik-õiguslikelt ekraanidelt näidatava ja konkurentide edastatavate programmide näilist sarnasust, mis on vastuolus teiste huvitatud isikute esitatud faktidega, mis sisuliselt aga ei muudaks käesolevat hinnangut.

- (90) Kommunikatsioonivabadust käsitleva seaduse nr 86-1067 muudetud redaktsioonis on määratletud üldiselt, kvalitatiivselt, kuid täpselt France Télévisions'i avaliku teenuse osutamise kohustused. See teenus peab olema suunatud laiemale vaatajaskonnale ja pakkuma mitmekesist programmi vastavalt eesmärgile tagada ühiskonna mitmetahulisust arvestades ühiskonna demokraatlike, sotsiaalse, kodanikega seotud ja kultuuriliste vajaduste rahuldamine. Asjaolu, et mõned konkurendid peavad oma UERi kuuluvuse tõttu arvestama liikmestaatusega, nagu rõhutab FFTCE, ei ole takistuseks konkreetsete avaliku teenuse osutamise kohustuste olemasoluks, mis on täpsustatud Prantsuse Vabariigi ametlikes dokumentides, mis vastupidiselt UERi kuuluvusest tulenevatele kohustustele, kehtivad üksnes France Télévisions'i suhtes.
- (91) Täiendavalt on France Télévisions'i kohustused täpsustatud ka kohustuste kirjelduses ning eesmärke ja vahendeid käsitlevas kokkuleppes, kus kasutatakse täpseid kvantitatiivseid näitajaid, mis France Télévisions peab oma programmides saavutama, mis ei kehti konkureerivate ringhäälinguorganisatsioonide suhtes. France Télévisions'ile eraldatud riiklikud vahendid on mõeldud selleks, et saavutada need eesmärgid ja täita avaliku teenuse osutamise kohustused, mis on avalikes huvides määratletud õigusnormides, samas kui konkureerivatele ringhäälinguorganisatsioonidele eraldab erasektor vahendeid üksnes tulu teenimise eesmärgil. Samuti ei tähenda õiguslike või ettevõtjate poolt oma levitegevuses vabatahtlikult omaksvõetud piirangute olemasolu, et avalik-õiguslike ja eraringhäälinguorganisatsioonide pakutav teenus oleks tegelikkuses ühesugune. Nende avaliku teenuse osutamise kohustuste täitmise üle, mis tulenevad seadusest erinevalt UERi liikmestaatusest tulenevatest kohustustest, teostatakse lisaks ka regulaarset välist parlamentaarset järelevalvet.
- (92) Lisaks sellele tõstab SADC esile France Télévisions'i suuremat panust Prantsuse audiovisuaalvaldkonna ja filmikunsti originaalloominguusse võrreldes konkurentidega, kellel on ka väiksemad kohustused. Muidugi ei too SADCi märkused välja põhjuseid, miks teistest liikmesriikidest imporditud mitte-Prantsuse teosed peaksid olema vähem kvaliteetsed kui need, mida rahastab France Télévisions. Siiski suurendab originaalloomingu edastamise kohustus üldiselt konkurentsi ja on otseselt seotud Prantsuse ühiskonna sotsiaalsete ja kultuuriliste vajadustega, mida France Télévisions'i programmid peavad rahuldama tulenevalt üldhuvi pakkuva teenusega seotud kohustusest.
- (93) Arvestades Prantsuse Vabariigi esitatud teavet, peab France Télévisions'i avaliku teenuse osutamise ülesande määratlusele ja järelevalvele antud positiivne hinnang laienema ka uute oluliste audiovisuaalteenuste käivitamise suhtes kohaldatavatele mehhanismidele ringhäälinguteatise mõistes, mida hakati kohaldama pärast käesoleva menetluse algatamise otsust. Need teenused, mille suhtes laienevad teised ringhäälinguprogrammidele antavad toetused või kavad, sisalduvad France Télévisions'i kohustuste kirjelduses ja eesmärke ja vahendeid käsitlevas kokkuleppes, milles muu hulgas täpsustatakse ja tõlgendatakse seadusega ettenähtud üldist majandushuvi pakkuva teenuse osutamise ülesandeid. Nimetatud dokumendid võetakse vastu eespool viidatud dekreediga, nii et juba praegu kavandatavate ja tulevaste uute teenuste suhtes kehtivad samad eelneva konsulteerimise ja iga-aastase järelekontrolli erimenetlused nagu ka eespool nimetatud ülesannete suhtes.
- (94) Kokkuvõttes ilmneb, et France Télévisions'ile antud avaliku teenuse osutamise ülesanded ja nende suhtes määratud järelevalvemehhanismid on kooskõlas ringhäälinguteatise kehtestatud eeskirjade ja põhimõtetega, mis ise on inspireeritud liidu kohtute praktikast.
- VI.2.2. Riigieelarvest rahastamise proportsionaalsus ja läbipaistvus
- Eelarvetoetuse iga-aastase suuruse määramine
- (95) Prantsuse Vabariigi teatatud finantsmehhanism, mille osaks on iga-aastane eelarvetoetus, millega hüvitatakse reklaami vähenemine ja hilisem kadumine, on mitmeaastane ja jätkub praktikas seega ka pärast seadusega ettenähtud reklaami näitamise lõpetamise kuupäeva 2011. aasta novembris.
- (96) Iga-aastane riigieelarvest rahastamine hõlmab TV-litsentsi tasu, mida varem nimetati litsentsitasuks, ja 5. märtsi 2009. aasta seadusega nr 2009-258 ettenähtud iga-aastase toetuse eraldamist. Olemasolevale abile, millele andis komisjon loa oma 20. aprilli 2005. aasta otsuses ja mida ei muudeta kavandatava mehhanismiga, lisandub seega eelarvetoetus, mille täpne summa kinnitatakse igal aastal jooksva aasta eelarveseaduses. Prantsuse Vabariik täpsustab oma märkustes, et iga-aastase toetuse summa määratakse eelnevalt prognoositavate avaliku teenuse osutamisega seotud netokulude põhjal.
- (97) Esitatud teave tuleneb hinnangutest, mis Prantsuse ametivõimud esitasid vastuseks komisjoni poolt menetluse algatamise otsuses väljendatud kahtlustele. Komisjon märgib, et Prantsuse ametivõimud peavad äriplaani prognoose indikatiivseteks ja nõustub, et ettevõttele, kellele

on antud avaliku teenuse osutamise ülesanne ning kes peab selleks tegema mitmeaastaseid kulutusi, on kasulik omada äriplaanis prognoositud finantsraamistikku, mis sisaldub eesmärgi ja vahendeid käsitleva kokkuleppe lisaklauslis. Seega on seal sisalduvad indikatiivsed riigieelarveliste vahendite kogusummad seotud aastateks 2010–2012 prognoositavate teenuse osutamisega seotud kulude brutosummaga, jäädes sellest siiski veidi väiksemaks.

(98) Võttes arvesse brutokulude suhtelist prognoositavust, sest need kõiguvad netotulude aluseks olevatest ärituludest vähem, kinnitavad äriplaani indikatiivsed näitajad eelkõige Prantsuse Vabariigi väidet, et avaliku teenusega seotud netokuludel on kindlad kriteeriumid, mille alusel määrata järgneva aasta toetuse summa. Seega on 5. märtsi 2009. aasta seadusega nr 2009-258 kehtestatud riigipoolse rahalise hüvitise maksmise kohustus teatatud eelarvetoetuse tekkimise alus, seadmata selle summa suuruse tingimuseks reklaami kaotusest tingitud hinnangulist saamata jäänud reklaamitululu.

(99) Selline käsitlus on objektiivselt põhjendatud. Kuna toetus on mitmeaastane, siis muutuks järjest meelevaldsemaks toetuse summa määramine summa alusel, mis oleks reklaamist saadud, kui selle edastamist poleks seadusega kaotatud, näiteks kinnitades toetuseks summa, mis vastaks reklaamituludele enne reformi elluviimist, mida oleks korrigeeritud hiljem vastavalt telereklaamituru suundumustele. Kui toetuse summa oleks arvatud selliselt eeldatavate tulude alusel, võiks avaliku teenuse osutamisega seotud brutokulude eeldatust ulatuslikum vähendamine, näiteks tulenevalt sünergiast, mis tekib France Télévisions'i ühtse ettevõtte loomisega, tuua kaasa riiklike vahendite arvelt ülemäärase hüvitise maksmise ohu.

(100) Aastase toetuse arvutamine avaliku teenuse osutamise ülesandega seotud kulude põhjal, millest on maha arvatud allesjäävad neto äritulud, on lisaks kooskõlas Prantsuse Vabariigi kohustusega, mis tuleneb kommunikatsioonivabadust käsitleva seaduse nr 86-1067 muudetud redaktsiooni artiklist 44 ning Prantsuse riigi ja riikliku audiovisuaalsektori asutuste finantssuhteid reguleeriva dekree di artiklist 2, mille kohaselt ei tohi France Télévisions'ile eraldatavad riiklikud vahendid ületada ettevõttele pandud avaliku teenuse osutamise kohustuse täitmisega seotud netokulusid. Nagu meenutavad Prantsuse ametivõimud, on see kohustus ja eespool vaadeldud sätted täielikult kohaldatavad teatatud eelarvetoetuse ning iga-aastase finantsmehhanismi suhtes, mille lahutamatuks osaks toetus edaspidi on.

(101) Järelikult on aastase toetuse arvutamine avaliku teenuse osutamise ülesandega seotud netokulude põhjal, millest on maha arvatud allesjäävad neto äritulud, proportsionaalne komisjoni ringhäälinguteatise mõistes.

(102) Sellega seoses ei saa teatavate kolmandate huvitatud isikute vastupidised märkused ümber lükata järgmist järeldust:

— FFTCE märkuseid, milles väidetakse, et hüvitise maksmine saamata jäänud reklaamitulude eest, mis ei ole avaliku teenuse osutamise ülesande osa, ei ole seotud selle ülesande rahastamisega, ei saa arvesse võtta nagu ka M6 märkuseid saamata jäänud äritulude kõikumise ja seega vastavate hinnangute ebatäpsuse kohta. Iga-aastase toetuse summa tuleb määrata eelnevalt France Télévisions'i avaliku teenuse osutamisega seotud netokulude põhjal ning seega on Prantsuse Vabariigi esitatud hinnangulised summad aastateks 2010, 2011 ja 2012 puhtalt indikatiivsed.

— M6 märkused, milles püütakse väita, et analüütilise arvestussüsteemi väidetav puudumine France Télévisions'is, millele viitab Prantsuse kontrollikoda, tekitab struktuursel viisil ülemäärase hüvitise maksmist, kuna toetuse suurus sõltub mitteobjektiivsetest kuludest, nagu ka TF1 märkused ülemäärase hüvitamise kohta kuludega mittetoimetuleku ja halva juhtimise tõttu, ei ole põhjendatud. Esiteks viitas kontrollikoda 2009. aasta oktoobris sellise juhtimissüsteemi puudumisele France Télévisions'i kontserni tasandil, mis ühendaks tütarettevõtete analüütilised arvestussüsteemid, mitte aga igasuguse analüütilise arvestussüsteemi puudumisele. Igal France Télévisions'i ettevõttel on oma analüütiline arvestussüsteem.

— Teiseks ei käsitleta uuringus hüvitise siseturuga kokkusobivuse kohta, vastupidiselt uuringule, milles käsitletakse majandusliku eelse olemasolu France Télévisions'i jaoks, kulusid, mis võiksid ühel keskmisel hästi juhitud sektori ettevõttel tekkida üldhuvi pakkuva teenuse osutamiseks. Uuringus käsitletakse hoopis kulusid, mida France Télévisions peab tegelikult tegema, arvestades seejuures kulude vähenemist tulevikus. Nagu ka eespool näidatud, on seega France Télévisions'ile riiklikest vahenditest makstav kogusumma väiksem kulutustest, mis tal tekivad seoses avaliku teenuse osutamisega, ning see summa on kindlaks määratud selliselt, et vältida ülemäärase hüvitise maksmist, arvestades, et neto äritulud on juba maha arvatud.

- (103) Nendes märkustes, mille väited aastase toetussumma ette kindlaksmääramise kohta on põhjendamatud, ei ole lisaks arvesse võetud järelkontrolli mehhanismide olemasolu. Nagu näidatud allpool, järgneb aastase toetussumma eelarveseaduses ette kindlaksmääramisele tegelikult järelkontrolli mehhanismide rakendamine ja vajaduse korral toetuse tagasinõudmine.

Finantsjärelevalve mehhanismid

- (104) Ringhäälinguteatistes on ette nähtud, et liikmesriigid peavad rakendama sobivaid mehhanisme igasuguse ülemäärase hüvitise maksmise vältimiseks, teostades regulaarset kontrolli riigi eraldatud vahendite kasutamise üle. Teatistes on täpsustatud, et kontrolli tõhususe eelduseks on selle teostamine regulaarselt kindlate ajavahemike järel sõltumatu üksuse poolt, millega kaasnevad mehhanismid ühelt poolt võimalike ülemääraste hüvitiste tagasinõudmiseks või järgmiseks aastaks nõuetekohaseks reserve määramiseks, mis ei ületa 10 % avaliku teenuse osutamisega seotud aastastest kuludest, või teiselt poolt võimalike risttoetuste tagasinõudmiseks.
- (105) 30. septembri 1986. aasta seaduse nr 86-1067 artiklis 44 on täpsustatud, et „Riikliku audiovisuaalsektori asutustele eraldatud riigi vahendid, mis on ette nähtud neile asutustele pandud avaliku teenuse osutamise kohustuste täitmiseks, ei tohi ületada nende kohustuste täitmise seotud kulude summat”. See säte tuleneb Prantsuse riigi võetud kohustustest viia seadusesse selgelt sisse põhimõte, mille kohaselt ei tohi avaliku teenuse osutamise eest maksta ülemäära hüvitist. See põhimõte tuleneb menetlusest, mille tulemuseks oli komisjoni 20. aprilli 2005. aasta otsus abi kokkusobivuse kohta litsentsitasu vahendite kasutamise puhul ⁽¹³⁾.
- (106) 15. mai 2007. aasta dekreeidi nr 2007-958 (mis käsitleb finantssuhteid riigi ja audiovisuaalse kommunikatsiooni valdkonna avaliku sektori asutuste vahel) artiklis 2 on sätestatud samas sõnastuses nagu 30. septembri 1989. aasta seaduse artiklis 53, et tuleb arvesse võtta „avaliku teenuse ülesandega seotud otseseid või kaudseid tuluseid” ning on täpsustatud, et avaliku teenuse kohustuse täitmise seotud kulud määratakse eraldi arvestuse põhjal. Dekreeidi artiklis 3 on sätestatud, et France Télévisions ja selle tütarettevõtjad on kohustatud teostama oma äritegevust turutingimusi arvestades ning laskma ettevõttevälisel asutusel koostada igal aastal selle kohustuse täitmise kohta aruande, mis saadetakse vastutavale ministrile, rahvusassambleele ja senatile. Viimane säte sisaldus ka Prantsuse Vabariigi kohustustes, mis on esitatud põhjenduses 7 viidatud komisjoni 20. aprilli 2005. aasta otsuses.
- (107) Euroopa Liidu Üldkohus tuvastas, et nii ülemäärase hüvitise mittemaksmise põhimõtet kui ka France Télévisions'i poolt oma äritegevuse suhtes kohaldatavat kontrolli käsitlevad õigusnormid vastavad täpselt komisjoni muredele,

mida ta väljendas 20. aprilli 2005. aasta otsuseni viinud menetluses ⁽¹⁴⁾. Kohus kinnitas muu hulgas nende kohustuste täitmise suhtes teostatava järelkontrolli sobivust ⁽¹⁵⁾.

- (108) Komisjonile esitati aruanded dekreeidi artiklite 2 ja 3 täitmise kohta 2007. ja 2008. aastal (dekreeidi artikli 3 alusel koostatud aruanded on auditeerinud 2007. aasta osas audiitorfirmad PriceWaterhouseCoopers ja KPMG ning 2008. aasta osas Cabinet Rise) ning artiklis 2 ettenähtud aruande projekt 2009. aasta kohta, mille ta ka läbi vaatas. Esitatud aruannetest järeldub, et France Télévisions'ile eraldatud riiklikud vahendid ei ületanud talle pandud avaliku teenuse osutamise kohustuste täitmise seotud netokulusid ning France Télévisions arvestas oma äritegevuse teostamisel tavapäraseid turutingimusi. Seda arvestades on seega välistatud äritegevuse ja avaliku teenuse osutamisega seotud tegevuste vahelised risttoetused. Kõnealuste aruannete koostamine näitab lisaks, et France Télévisions'i erinevate kanalite kulude ja vahendite kohta aruannete koostamine on võimalik olemasolevate arvepidamissüsteemide alusel, mis lükkab ümber M6 väited.
- (109) Teatatud eelarvetoetuse suhtes kohaldatakse dekreedis nr 2007-958 ettenähtud riiklike vahendite üle teostatava järelkontrolli meetodeid. Alates kontrolli rakendamisest ei ole France Télévisions'ile eraldatud riiklikud vahendid olnud piisavad selleks, et katta avaliku teenuse osutamise kohustuste täitmise seotud netokulusid, seega ei saa tekkida küsimust ülemäärase hüvitise võimaliku maksimise kohta. Eespool tabelis 1 esitatud äriplaanist tulenevates keskmiste kulude ja tulude prognoosides on aastaks 2012 ette nähtud väike ülejääk, mida juhul, kui see kinnitatakse ja kui seda ei tule kasutada aastateks 2010 ja 2011 prognoositud puudujäägi katmiseks, peaks esmajärjekorras kasutama audiovisuaalse loominguliste kulude katteks.
- (110) Igal juhul selleks, et viia olemasolev meede kooskõlla ringhäälinguteatistiga 2009. aastal kehtestatud täpsustavate nõuetega, kohustub Prantsuse Vabariik muutma 15. mai 2007. aasta dekreeidi nr 2007-958 artiklit 2 järgmiselt:
- tagab, et eraldi arvestussüsteemide aastaaruannet oleks artiklis 3 esitatud aruande eeskujul kontrollinud välisasutus, kelle valiku peavad heaks kiitma kommunikatsiooni valdkonna eest vastutav minister ning

⁽¹³⁾ Vt otsuse K(2005) 1166 (lõplik) punktid 65–72.

⁽¹⁴⁾ 11. märtsi 2009. aasta otsus kohtuasjas TF1 vs komisjon (kohtuasi T-354/05, EKL 2009, lk II-00471, punktid 205–209).

⁽¹⁵⁾ Vt selle kohta 1. juuli 2010. aasta otsus kohtuasjas M6 ja TF1 vs komisjon (liidetud kohtuasjad T-568/08 ja T-573/08) punkt 115 ja järgmised punktid, kohtulahendite kogumikus veel avaldamata.

rahvusassamblee ja senat, kusjuures kontrolli kulud katab France Télévisions;

võivad kasutada uued turule sisenejad või praegused väiksema turuosaga turuosaliselised, mis lõppkokkuvõttes elavdab konkurentsi.

— täiustab mehhanismi, millega tagatakse võimalike ülemääraste hüvitiste või risttoetuste tõhus tagasiandmine, kui see selgub eraldi peetavatest aruannetest ja kui need hüvitised või toetused ei ole kooskõlas 30. septembri 1986. aasta kommunikatsioonivabadust käsitlevat seaduse nr 86-1067 artikliga 53.

(111) Nendel asjaoludel näib, et Prantsuse Vabariigil on olemas sobivad mehhanismid riiklike vahendite kasutamise üle tõhusa regulaarse kontrolli teostamiseks, et vältida igasuguste ülemääraste hüvitiste või risttoetuste maksmist, nagu on ette nähtud ringhäälinguteatistes.

(112) Eelnevat arvestades on selge, et võimalikud konkurentsi- piirangud, mis on tingitud France Télévisions'i tegutsemisest turul, kus ta tegutseb veel ka pärast reformi täielikku elluviimist, on kokkuvõttes piiratud. France Télévisions'i turul osalemine tõenäoliselt väheneb oluliselt ning reformi tulemusena nähakse ette vähemalt osalist tele-reklaami nõudluse liikumist France Télévisions'i konkurentide poole.

(113) Nagu on märgitud ühes kirjas, mille avaldasid seitse eratelekanalit ja eraraadiojaama, annab reformi lõpuleviimine, millega kaotatakse reklaam France Télévisions'i programmidest: „erameediakanalitele paindlikkuse, mida neil just vaja on”, samas kui reklaami säilitamisel: „on saatuslikud tagajärjed kogu Prantsuse meediale ning see muudab oluliselt turuosaliste majandusarengu väljavaateid...”⁽¹⁶⁾.

(114) Teisisõnu vähendab France Télévisions'i osaline turult lahkumine ja tulude – äritulude või riigitoetuste – struktuurne suunamine selliste programmide levitamisele, mis vastavad France Télévisions'i üldhuvi pakkuva teenuse osutamise ülesandele ja seda ilma otsese rahalise hüvitiseta vaatajaskonna saamiseks, võimalikke konkurentsi- piiranguid turgudel, kus France Télévisions tegutseb. France Télévisions'i lahkumine jätab turule vaba ruumi, mida

(115) Seega arvestades Prantsuse Vabariigi poolt alla kirjutatud kokkulepetes esitatud teavet, on riikliku rahastamise eesmärk võimaldada France Télévisions'il katta oma netokulusid, mis on seotud talle pandud kohustuste täitmisega, ning see rahastamine peaks piirduma nende kuludega ja rahastamise suhtes peab säilima järelkontroll, mis vastab kehtiva ringhäälinguteatise tingimustele. Võttes lisaks arvesse, et France Télévisions vähendab ka oma konkurentsiturul osalemist, ei ähvarda kavandatav abi kahjustada kaubavahetuse arengut vastuoluliselt liidu huvidega, täites seeläbi ELi toimimise lepingu artikli 106 lõike 2 kohaldamiseks vajalikud tingimused.

(116) Lisaks sellele kohustub Prantsuse Vabariik esitama komisjonile aastaaruanded kuni 2013. aastani, mil riikliku audiovisuaalsektori reform on ellu viidud ning on võimalik hakata tegelema reformi rakendamise nende külgedega, mis on rohkem seotud riigiabi eeskirjadega, näiteks igal aastal makstavad hüvitised ja järelkontrolli mehhanismid, France Télévisions'i äritegevuses rakendatavad tingimused, France Télévisions'i turupositsiooni muutus ning eesmärgid ja vahendeid käsitleva kokkuleppe täitmine igal aastal.

(117) Arvestades reformi ulatuslikkust, reformiga kasutusele võetavaid uuendusi France Télévisions'i avaliku teenuse osutamise ülesande rahastamisel, selle tagajärgi France Télévisions'i kulude ja tulude muutustele ning France Télévisions'i ja tema konkurentide äritulusid mõjutava majanduskeskkonna ebakindlust, võimaldab nimetatud kohustus komisjonil kontrollida ja jälgida lähemalt reformi elluviimist, nagu ka Prantsuse Vabariigi poolt käesoleva menetluse raames võetud kohustuste täitmist.

Riikliku audiovisuaalsektori reformiga kavandatavad uued maksud

(118) Komisjon väljendas oma menetluse algatamise otsuses kahtlust püsiva seose olemasolu suhtes reklaamile ja elektroonilisele sidele kehtestatud uutest maksudest saadavate tulude ja France Télévisions'ile alates 2010. aastast makstava iga-aastase toetuse vahel. Kui selline seos olekski olemas, siis tuleks neid makse käsitleda abi lahutamatu osana ning tuleks uurida sellise abi kokkusobivust siseturuga. Kui sellise seose olemasolu saaks välistada 2009. aasta puhul, arvestades 5. märtsi 2009. aasta riikliku

⁽¹⁶⁾ TF1, M6, Canal +, Next Radio TV, NRJ, RTL ja Locales TV juhtide 21. juuni 2010. aasta kiri vabariigi presidendile, mis avaldati 24. juunil 2010 veebilehel: <http://www.latribune.fr/techno-medias/publicite/20100623trib0a00523461/france-telvisions-les-medias-prives-insistent-pour-mettre-fin-a-la-publicite-.html>

audiovisuaalsektorit käsitleva seaduse nr 2009-258 jõustumist ja rakendamist, jääb alles kahtlus tuleviku suhtes, võttes arvesse Prantsuse kõige kõrgemate ametivõimude esitatud avaldusi.

(119) Euroopa Kohtu praktikast ilmneb, mida kinnitab ka 22. detsembri 2008. aasta eelotsus asjas Régie Networks (C-333/07) (punkt 99), et „selleks et maksu saaks käsitleda abimeetme lahutamatu osana, peab asjaomase siseriikliku õiguse alusel olema maksu ja antava abi vahel kindlasti selline püsiv seos, kus maksutulud on tingimata ette nähtud antava abi rahastamiseks ja mõjutavad otseselt antava abi suurust ning järelikult ka hinnangut selle abi kokkusobivuse kohta ühisturuga”⁽¹⁷⁾. Allpool vaadeldakse Euroopa Kohtu kehtestatud kahte kohaldamise tingimust, nimelt asjaomaseid siseriiklikke õigusnorme ning otsest mõju abi suurusele.

(120) Prantsuse õiguses võib 1. augusti 2001. aasta eelarveseadusi käsitleva alusseaduse artikli 36 alusel juriidilist isikut rahastada Prantsuse riigi vahendite arvelt üksnes eelarveseaduse vastava sätte alusel. Eelarveseaduses peab seega olema selgelt ette nähtud, et 5. märtsi 2009. aasta seadusega nr 2009-258 kehtestatud reklaami- ja elektroonilise side maksudest saadavad tulud on ette nähtud France Télévisions'i rahastamiseks. Tänapäevani ei ole sellist sätet vastu võetud. Tulevikus kohustub Prantsuse Vabariik saatma komisjonile iga süsteemi struktuuris kavandatava muudatuse kohta uue teatise vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 108 lõikele 3. Esitatud asjaoludel ei saa siseriikliku õiguse alusel tuvastada püsivat seost teatatud abi ja uute maksude vahel Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika tähenduses.

(121) Lisaks näib, et peamine kriteerium, mille alusel määratakse aastase eelarvetootuse summa, millele lisandub TV-litsentsi tasu arvelt laekunud vahenditest eraldatav summa, on France Télévisions'ile pandud avaliku teenuse osutamise kohustuse täitmisega seotud netokulude summa, mitte aga uutest maksudest saadav tulu. Kuna avaliku teenuse osutamisega seotud eeldatavate kulude suhtes teostatakse praegu ja ka edaspidi eelhinnang vastavalt eesmärke ja vahendeid käsitlevale kokkuleppele, kohaldatakse kommunikatsioonivabadust käsitleva 30. septembri 1986. aasta seaduse nr 86-1067 muudetud redaktsiooni artiklit 53, siis määratakse eelar-

veseaduse eelnõus ettenähtud aastase toetuse suurus eeldatavate netokulude alusel, kusjuures tuleb tõendada prognooside ja tulemuste vastavust ning vajadusel neid hiljem korrigeerida vastavalt 15. mai 2007. aasta dekreeidi nr 2007-958 (mis käsitleb finantssuhteid riigi ja audiovisuaalse kommunikatsiooni valdkonna avaliku sektori asutuste vahel) artiklis 2 ettenähtud aruande raames. Kuna kulud ei ole seotud maksude arvelt kogutud vahenditega, ei saa maksudest saadud tulu otseselt abisumma suurust mõjutada. Lisaks ilmneb, et Prantsusmaa valitsuse poolt algselt kavandatud maksumäärasid vähendati seaduse lõplikus parlamendi poolt heakskiidetud versioonis, kuid see ei tähendanud France Télévisions'ile makstava toetuse samaaegset ja proportsionaalset vähendamist.

(122) Eespool esitatut arvestades ei moodusta 5. märtsi 2009. aasta seadusega nr 2009-258 kehtestatud reklaami- ja elektroonilise side maksud abi lahutamatu osa ning järelikult tuleb need abi siseturuga kokkusobivuse uuringust välja jätta vastupidiselt teatavate kolmandate huvitatud isikute, nimelt ACT, FFTCE, eravõrkude ühenduse, M6 ja TF1 väidetele.

(123) Esitatud järeldus ei piira nimetatud maksude ja nende erisätete kokkusobivust liidu õigusega eraldiseisvate meetmetena, eelkõige elektroonilise side maksu osas, võttes arvesse küsimusi, mida uuritakse rikkumismenetluse nr 2009/5061 raames seoses direktiiviga 2002/20/EÜ või Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiviga 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta⁽¹⁸⁾.

(124) Komisjoni võtab arvesse ka Prantsusmaa avaldust, milles välistatakse nimetatud maksud käesoleva otsuse aluseks oleva teatise kohaldamisalast.

VII. JÄRELDUSED

(125) Arvestades eespool esitatut, järeldab komisjon, et France Télévisions'ile antavat iga-aastast eespool kirjeldatud eelarvetootust võib pidada siseturuga kokkusobivaks ELi toimimise lepingu artikli 106 lõike 2 alusel ja vastavalt avalik-õigusliku ringhäälingu teenuse osutamise põhimõtetele ja eeskirjadele,

⁽¹⁷⁾ 22. detsembri 2008. aasta otsus, EKL 2008, lk I-10807. Vt ka 15. juuni 2006. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-393/04 ja C-41/05, Air Liquide Industries Belgium, EKL 2006, lk I-5293, punkt 46.

⁽¹⁸⁾ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 33.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Riigiabi, mida Prantsuse Vabariik kavatseb anda ettevõtjale France Télévisions iga-aastase eelarvetoetusena kooskõlas 30. septembri 1986. aasta kommunikatsioonivabadust käsitleva seaduse nr 86-1067 muudetud redaktsiooni artikli 53 lõikega VI, on siseturuga kokkusobiv vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 106 lõikele 2.

Seega on abi andmine lubatud.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Prantsusmaale.

Brüssel, 20. juuli 2010

Komisjoni nimel
asepresident
Joaquín ALMUNIA
